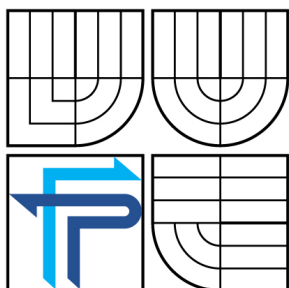

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA PODNIKATELSKÁ
ÚSTAV EKONOMIKY

FACULTY OF BUSINESS AND MANAGEMENT
INSTITUTE OF ECONOMICS

KOMPLEXNÍ POJIŠTĚNÍ PODNIKATELSKÉHO SUBJEKTU

TOTAL INSURANCE OF BUSINESS ENTITY

DIPLOMOVÁ PRÁCE

MASTER'S THESIS

AUTOR PRÁCE

AUTHOR

Bc. JAKUB MOLTAŠ

VEDOUCÍ PRÁCE

SUPERVISOR

JUDr. Ing. JAN KOPŘIVA

BRNO 2008

LICENČNÍ SMLOUVA

POSKYTOVANÁ K VÝKONU PRÁVA UŽÍT ŠKOLNÍ DÍLO

uzavřená mezi smluvními stranami:

1. Pan/paní

Jméno a příjmení: Bc. Jakub Moltaš
Bytem: Valašská 5, 62500, Brno - Starý Lískovec
Narozen/a (datum a místo): 26.9.1981, Brno

(dále jen "autor")

a

2. Vysoké učení technické v Brně

Fakulta podnikatelská
se sídlem Kolejní 2906/4, 61200 Brno 12
jejímž jménem jedná na základě písemného pověření děkanem fakulty:
doc. Ing. Alena Kocmanová, Ph.D.

(dále jen "nabyvatel")

Článek 1

Specifikace školního díla

1. Předmětem této smlouvy je vysokoškolská kvalifikační práce (VŠKP):

- ☐ disertační práce
- ☒ diplomová práce
- ☐ bakalářská práce

jiná práce, jejíž druh je specifikován jako

(dále jen VŠKP nebo dílo)

Název VŠKP: Komplexní pojištění podnikatelského subjektu

Vedoucí/školicel VŠKP: JUDr. Ing. Jan Kopřiva

Ústav: Ústav ekonomiky

Datum obhajoby VŠKP:

VŠKP odevzdal autor nabyvateli v:

- ☒ tištěné formě - počet exemplářů 1
- ☒ elektronické formě - počet exemplářů 1

2. Autor prohlašuje, že vytvořil samostatnou vlastní tvůrčí činností dílo shora popsané a specifikované. Autor dále prohlašuje, že při zpracovávání díla se sám nedostal do rozporu s autorským zákonem a předpisy souvisejícími a že je dílo dílem původním.

3. Dílo je chráněno jako dílo dle autorského zákona v platném znění.

4. Autor potvrzuje, že listinná a elektronická verze díla je identická.

Článek 2

Udělení licenčního oprávnění

1. Autor touto smlouvou poskytuje nabyvateli oprávnění (licenci) k výkonu práva uvedené dílo nevýdělečně užít, archivovat a zpřístupnit ke studijním, výukovým a výzkumným účelům včetně pořizování výpisů, opisů a rozmnoženin.
2. Licence je poskytována celosvětově, pro celou dobu trvání autorských a majetkových práv k dílu.
3. Autor souhlasí se zveřejněním díla v databázi přístupné v mezinárodní síti
 - ☒ ihned po uzavření této smlouvy
 - ☐ 1 rok po uzavření této smlouvy
 - ☐ 3 roky po uzavření této smlouvy
 - ☐ 5 let po uzavření této smlouvy
 - ☐ 10 let po uzavření této smlouvy(z důvodu utajení v něm obsažených informací)
4. Nevýdělečné zveřejňování díla nabyvatelem v souladu s ustanovením § 47b zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění, nevyžaduje licenci a nabyvatel je k němu povinen a oprávněn ze zákona.

Článek 3

Závěrečná ustanovení

1. Smlouva je sepsána ve třech vyhotoveních s platností originálu, přičemž po jednom vyhotovení obdrží autor a nabyvatel, další vyhotovení je vloženo do VŠKP.
2. Vztahy mezi smluvními stranami vzniklé a neupravené touto smlouvou se řídí autorským zákonem, občanským zákoníkem, vysokoškolským zákonem, zákonem o archivnictví, v platném znění a popř. dalšími právními předpisy.
3. Licenční smlouva byla uzavřena na základě svobodné a pravé vůle smluvních stran, s plným porozuměním jejímu textu i důsledkům, nikoliv v tísní a za nápadně nevýhodných podmínek.
4. Licenční smlouva nabývá platnosti a účinnosti dnem jejího podpisu oběma smluvními stranami.

V Brně dne:

.....

Nabyvatel

.....

Autor

Abstrakt

Tato diplomová práce popisuje návrh komplexního pojištění pro vybraný podnikatelský subjekt. Práce obsahuje charakteristiku vybrané společnosti, analýzu rizik, které společnost ohrožují, výběr nejvhodnější pojišťovny a návrh komplexního pojištění, které minimalizuje nejzávažnější rizika společnosti tak, aby společnost byla co nejméně ohrožena.

Abstract

This diploma work describes the no-fault insurance project for specific entrepreneurial subject. The work includes the characteristics of selected company, hazard analysis, the selection of the most suitable insurance company and the optimal no-fault insurance plan that would minimize the most severe hazards of the company.

Klíčová slova: pojištění, riziko, analýza, pojistná nabídka

Klíčová slova ENG: insurance, hazard, analysis, insurance offer

Bibliografická citace:

MOLTAŠ, J. *Komplexní pojištění podnikatelského subjektu*. Brno: Vysoké učení technické v Brně, Fakulta podnikatelská, 2008. 79 s. Vedoucí diplomové práce JUDr. Ing. Jan Kopřiva.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je původní a zpracoval jsem ji samostatně. Prohlašuji, že citace použitých pramenů je úplná, že jsem v práci neporušil autorská práva. (ve smyslu zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském a o právech souvisejících s právem autorským).

V Brně, dne 8.ledna 2008

.....

Podpis

Tímto bych chtěl poděkovat panu JUDr. Ing. Janu Kopřivovi, vedoucímu diplomové práce, za čas, který mi věnoval a za jeho cenné rady a připomínky, které mi dopomohly k vytvoření této diplomové práce.

OBSAH

ÚVOD.....	10
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA.....	13
1.1 Význam pojištění	13
1.2 Právní předpisy v pojišťovnictví.....	15
1.2.1 Zákon o pojišťovnictví.....	15
1.3 Riziko.....	17
1.4 Řízení rizika.....	18
1.5 Klasifikace rizik.....	20
1.6 Způsoby krytí podnikatelských rizik	23
1.7 Postoj podnikatelů a managementu k riziku	26
1.8 Pojistné produkty v oblasti krytí podnikatelských rizik	27
1.8.1 Pojistné produkty podle formy vzniku pojištění.....	28
1.8.2 Pojistné produkty podle způsobu tvorby rezerv.....	30
1.8.3 Pojistné produkty podle předmětu pojištění	30
1.9 Sjednání pojištění.....	33
1.9.1 Pojistná smlouva	33
1.9.2 Vznik a zánik pojištění.....	34
1.9.3 Pojistná částka.....	35
1.9.4 Pojistné.....	36
2 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI.....	37
2.1 Aktiva společnosti.....	37
2.2 Analýza rizik společnosti.....	39
3 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU	43
4 NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ POJISTNÉ OCHRANY	45
4.1 Představení vybraných pojišťoven.....	46
4.2 Pojistná nabídka pojišťoven.....	49
4.2.1 Pojistná nabídka České pojišťovny, a.s.	49
4.2.2 Pojistná nabídka ČSOB pojišťovny, a.s.....	52
4.2.3 Pojistná nabídka pojišťovny Kooperativa, a.s.	55
4.2.4 Pojistná nabídka pojišťovny Generali, a.s.	59
4.2.5 Pojistná nabídka České podnikatelské pojišťovny, a.s.	62
4.3 Hodnocení nabídek pojišťoven pomocí fuzzy logiky	65
5 DOPORUČENÉ KOMPLEXNÍ POJIŠTĚNÍ.....	73
ZÁVĚR.....	75
SEZNAM LITERATURY	77
SEZNAM PŘÍLOH.....	79

ÚVOD

Po celý život od narození až do smrti většinu z nás provází pojištění. Provází nás také od prvních úvah o podnikatelské činnosti až do jejího ukončení. Již samotný termín „pojištění“ naznačuje základní všeobecný cíl sledovaný těmi, kteří pojištění využívají. Obsahově se shoduje se slovy „jistota“, případně „zajištění“ či „zabezpečení“. Jde o odstranění obav a starostí, které jsou vyvolány možností realizace negativní nahodilé události. Určité zabezpečení před důsledky nahodilosti a nejistoty je účelem uzavírání pojištění, které ekonomickým subjektům umožňuje fungující systém komerčního pojišťovnictví.

Jakákoliv lidská činnost je ohrožována různými nebezpečími, které svými projevy nepříznivě působí na vývoj této činnosti. Stejně tak všechny podnikatelské subjekty pracují v rizikových podmínkách. Riziko představuje nebezpečí nebo možnost ztráty, a to převážně majtkové, ale také poškození zdraví či ztráty života.

Do soukromého života lidí a do všech forem podnikatelské činnosti často nepříznivě zasahují důsledky působení přírodních sil nebo nežádoucího chování lidí. Jejich vznik lze sice předpokládat, avšak nelze určit kdy, popřípadě zda vůbec nastanou a kdo a v jaké míře bude postižen. I když je možno v některých případech vzniku nahodilých událostí předcházet nebo alespoň zmírnit rozsah jejich škodlivých následků, nelze jim úplně zabránit. Z tohoto důvodu je základním účelem pojištění zmírnit či odstranit nepříznivé důsledky způsobené těmito nahodilými událostmi.

Původní myšlenky o pojištění vznikly v zásadách vzájemnosti s cílem pomáhat v situacích, kdy se jednotlivec nemůže ubránit vzniku škody a krýt její následky. Filosofii a obsahem pojištění byla původně pomoc v nouzi, tento humánní obsah se však v průběhu vývoje společnosti často opomíná a vytrácí.

Všechny změny ve společnosti se přímo odrážejí i v pojišťovací činnosti. Rozvoj vědy, techniky a kultury přináší na trh nové činnosti a s tím i nová rizika. Podnikatelé, občané a pojišťovny musí s těmito riziky počítat a kalkulovat.

Pojišťovny musí proto soustavně připravovat nové pojistné produkty a sledovat vývoj v celé ekonomice. V současnosti je již málo rizik, která není možné pojistit, a proto zasahuje pojišťovací činnost do všech oblastí hospodářského a sociálního života společnosti. Každý výkyv v ekonomické situaci firem, podniků a podnikatelů, jakož i v životní úrovni občanů má bezprostřední vliv na zájem o pojištění. Tento zájem v krizových obdobích vývoje ekonomiky klesá a naopak v době konjunktury stoupá.

V tržních podmínkách plní pojišťovnictví se svoji pojišťovací činností roli stabilizátora ekonomické úrovně podniků a životní úrovně obyvatelstva v případě neočekávané události. Pojišťováním se posiluje odpovědnost fyzických a právnických osob za jejich ekonomickou a sociální úroveň. Pojištění umožňuje rozložit náklady podnikatelů i podniků, a tím udržovat jejich pravidelnost, míru zisku i zisk samotný. U občanů pojištění podporuje stabilitu jejich životní úrovně, ale také zabraňuje jejímu poklesu v případě náhodné pojistné události.

Pojištění a pojišťovnictví přímo či nepřímo zasahuje do všech činností, týká se každého podniku, firmy, občana a společnosti. Rozvoj pojišťovnictví a pojištění v ekonomice vytváří vznik nových pracovních příležitostí a bez dobrého fungování nezávislého pojišťovnictví není možné vytvořit volné a svobodné tržní hospodářství.

Pojištění má pro podnikatele velký význam. Podcenění pojištění může přinést podnikateli nesmírné škody, které mohou vyústit až do finančního krachu firmy. Naopak správný přístup v pojištění pomůže optimalizovat náklady na objektivně existující rizika a v případě mimořádných událostí může pojištění sloužit i jako stabilizátor ekonomické úrovně. V podnikatelské sféře v České republice se však pojištění zatím věnuje menší pozornost. Podnikatelé velmi často staví své plány na předpokladech, že se nic nestane a pojišťují se pouze v minimálním rozsahu či vůbec. Podnikatelé se víceméně orientují na dojednání „nějakého pojištění“ na aktuální riziko a na následné požadování pojistného plnění. Specifikem České republiky je také to, že podnikatel, který se dostane do finančních potíží se v první řadě zbavuje pojištění – ve vyspělých zemích je tomu naopak, podnikatelé se zbavují pojištění až v poslední řadě. V poslední době však tento trend začíná nabírat opačný směr a domácí podnikatelé začínají brát pojištění jako velmi důležitou součást své podnikatelské činnosti.

Pečlivým odhadem pojišťovacích rizik, výběrem pojištění a pojistného produktu, jakož i získáním dalších vhodných doplňkových pojišťovacích služeb si podnikatelské subjekty zabezpečují dlouhodobou prosperitu, o kterou jde v podnikání především.

Jako hlavní cíl své diplomové práce jsem si stanovil vytvoření optimálního komplexního pojištění pro vybraný podnikatelský subjekt. Jako podnikatelský subjekt jsem si vybral společnost Pharmat, s.r.o. zabývající se výrobou, balením, prodejem a distribucí vitamínů, minerálů, bylinných přípravků a potravinových doplňků.

Mezi dílčí cíle jsem si stanovil analyzovat současný stav pojištění ve zvolené firmě, identifikovat a zjistit hodnotu aktiv společnosti a následně provést analýzu rizik společnosti. Dále vyhodnotit pojistnou nabídku pěti vybraných pojišťoven a následně doporučit nejvhodnější pojišťovnu pro komplexní pojištění společnosti Pharmat, s.r.o.

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA

1.1 Význam pojištění

„Metodologicky je podstata pojištění těsně spjata s dialektickými filosofickými kategoriemi nutnosti a nahodilosti, neboť pojištění představuje jednu z forem ochrany lidské společnosti před důsledky nepředvídatelných nahodilých událostí, znamenajících ztráty na životech a zdraví lidí a na vytvořených materiálních hodnotách.“ (10, str. 10)

Pojištění nás provází po celý život, při kterém je lidská činnost ohrožována různými nebezpečími. Tyto nebezpečí pak svými projevy působí negativně na vývoj této činnosti. Do života lidí i do různých forem podnikatelské činnosti nepříznivě zasahují důsledky nežádoucích chování lidí nebo působení přírodních sil. Jejich vznik lze předpokládat, ovšem nelze určit kdy nebo zda vůbec nastanou a koho postihnou. V některých případech lze vzniku nahodilých událostí předcházet nebo rozsah jejich škodlivých následků alespoň zmírnit. Nelze jim však zcela zabránit. Proto prvotním účelem pojištění je zmírnit nebo odstranit nepříznivé důsledky, které jsou způsobeny nahodilými událostmi. (2)

Pojištění podporuje u občanů stabilitu jejich životní úrovně a zabraňuje jejímu poklesu v případě, že nastane náhodná pojistná událost. U podnikatelů a podniků pojištění umožňuje rozložit jejich náklady a udržovat tím jejich pravidelnost, míru zisku i samotný zisk. V tržní ekonomice představuje pojištění peněžní vztahy, prostřednictvím kterých se tvoří a rozdělují peněžní pojistné rezervy. Způsob rozdělování se nazývá pojišťovací a představuje uplatňování principu solidárnosti, podmíněné návratnosti a neekvivalentnosti. (2)

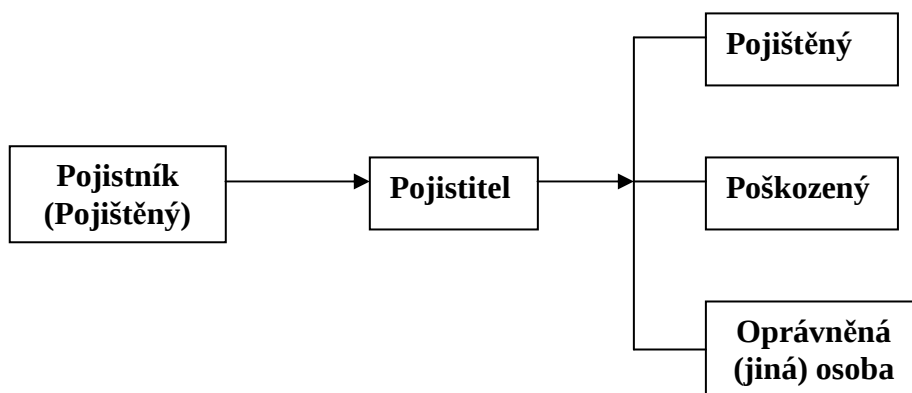
Schéma 1-1: Význam pojištění

Zdroj: ČEJKOVÁ, V. *Pojištění pro podnikatele*. Břeclav: Moraviapress, 1998. 212 s. ISBN 80-86181-14-8

„Z právního hlediska je pojištění závazkovým právním vztahem, v němž mají účastníci rovné postavení. Pojištění je zároveň vztah, při kterém pojišťovna na sebe přebírá závazek, že pojištěnému uhradí újmu, která mu vznikla ve smyslu pojistné smlouvy a pojistných podmínek. Uvedený dohodnutý závazek se realizuje za úplatu, kterou je pojistné. Pojistné je cena za poskytovanou pojistnou ochranu – pojištění. Pojistné je limitované více faktory, a to především cenou pojištěného majetku, velikostí rizika, úrovní vlastních nákladů pojistitele a ekonomicky přiměřeným ziskem pojistitele.“ (2, str. 12)

Schéma 1-2: Vztah subjektů pojištění

Zdroj: ČEJKOVÁ, V. *Pojištění pro podnikatele*. Břeclav: Moraviapress, 1998. 212 s. ISBN 80-86181-14-8

1.2 Právní předpisy v pojišťovnictví

„Pojištění a pojišťovnictví je jedním z mála oborů, kterého se týkají všechna právní odvětví, přičemž svým rozsahem, složitostí a rozmanitostí je tato vazba s jinými obory téměř nesrovnatelná. Zájmy státu vyjadřuje a zabezpečuje veřejnoprávní úprava, která se týká zejména pojišťovnictví, jako systému a pravidel provozování činnosti patřících do tohoto odvětví a podmínek podnikání v pojišťovnictví včetně dohledu v této oblasti. Základem této právní úpravy je

- Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví a o změně některých souvisejících předpisů.
- Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona.
- Zákon č. 168/1999 Sb., o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla a o změně některých souvisejících zákonů.
- Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů.
- Zákon č. 57/2006 Sb., o změně zákonů souvislosti se sjednocením dohledu nad finančním trhem.
- Zákon č. 377/2005 Sb., o finančních konglomerátech. Novela byla provedena zákonem č. 57/2006 Sb.“ (10, str. 85)

1.2.1 Zákon o pojišťovnictví

„Zákon č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví, který byl v souvislosti s integrací dohledu nad finančním trhem novelizován zákonem č. 57/2006 Sb., vymezuje v souladu s právem Evropských společenství

- a) provozování pojišťovací a zajišťovací činnosti pojišťovnou nebo zajišťovnou se sídlem na území ČR,
- b) provozování pojišťovací činnosti na území ČR pojišťovnou se sídlem na území jiného členského státu EU a na území států Evropského hospodářského prostoru,
- c) provozování pojišťovací činnosti na území ČR pojišťovnou se sídlem na území jiného státu, než je uveden v písmenech a) a b),
- d) výkon dohledu v pojišťovnictví.“ (10, str. 86)

Zákon o pojišťovnictví se nevztahuje na pojištění, které je postavené na veřejnoprávním základě. Mezi tyto pojištění patří nemocenské pojištění, důchodové pojištění a sociální zabezpečení. Tyto pojištění jsou upraveny zvláštními zákony.

Podnikání v pojišťovnictví je částečně upraveno v zákoně o pojišťovnictví, jako celek pak zejména v obchodním zákoníkem, živnostenským zákonem, zákonem o účetnictví atd.

Dohled v pojišťovnictví vykonává Česká národní banka. Tomuto dohledu podléhají

- pojišťovny, které na území České republiky provozují podnikatelskou činnost,
- tuzemské pojišťovny,
- zajišťovny provozující zajišťovací činnost,
- právnické a fyzické osoby, které na tomto území provozují zprostředkovatelskou činnost,
- činnost samostatných likvidátorů pojistných událostí,
- další činnosti související s pojišťovací a zajišťovací činností,
- další fyzické a právnické osoby, a to v rozsahu stanoveném tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem. (10)

1.3 Riziko

Riziko znamená určitý druh nejistoty nebo také nebezpečí nezdaru, škody, ztráty. Slovo riziko pochází z arabského slova „risk“ a původně toto slovo označovalo jak nepříznivou, tak i příznivou událost v životě člověka. V pozdější době se začalo používat jen ve vztahu s nepříznivou událostí. Pojem riziko se zpočátku používal především ve vztahu s pojištěním, ale postupně se rozšířil i do mnohých jiných vědních disciplín. (1)

Pojem riziko lze vysvětlit z hlediska sféry jeho aplikace. V oblastech mimo pojištění lze riziko považovat za nebezpečí, tzn. že výsledek nějaké činnosti nebude takový, jak se předpokládalo v době rozhodnutí. Riziko lze také definovat jako možnost vzniku události, kde se výsledek odchyluje od cíle, a to s určitou objektivní pravděpodobností. (2)

S rizikem jsou těsně spjaty dva pojmy. Pojem neurčitého výsledku, o němž se implicitně uvažuje ve všech definicích rizika: výsledek musí být nejistý. Hovoříme-li o riziku, musí existovat alespoň dvě varianty řešení. Pokud vím s jistotou, že dojde ke ztrátě, nelze hovořit o riziku. Druhým pojmem je ten, že alespoň jeden z možných výsledků je nežádoucí. V podstatě může jít o ztrátu, kdy jiná část majetku jednotlivce je ztracena. (11)

„Riziko, na které může pojišťovna sjednat pojistnou smlouvu na základě pojistně-technických podmínek je z hlediska komerční pojišťovny – pojistitelné riziko. Riziko můžeme tedy posuzovat podle nejrůznějších hledisek. Prvotní hledisko, které je zajímavé ve vztahu k pojištění, je okolnost, zda jde o pojistitelná nebo nepojistitelná rizika. Pojištění se vztahuje na újmy, jejichž vznik závisí na náhodě. Vznik takové škody je neurčitý, ale pravděpodobný.“

„Komerční pojišťovna nepojistí každé riziko, ale jenom ta rizika, při kterých existuje možnost stanovení pravděpodobnosti škody a její ocenění a rizikového vyrovnání v rámci dostatečně velkého pojistného kmene či rizikového společenství.

Toto riziko se nazývá pojistitelné riziko. Riziko, které tyto předpoklady nesplňuje, je nepojistitelné riziko. Každá pojišťovna zveřejňuje, která rizika pojišťuje.“ (2, str. 19)

1.4 Řízení rizika

Ekonomický vývoj nutí především podnikatele, občany, banky a komerční pojišťovny k důslednému seznamování se s riziky a k vytváření možností předejití jejich realizace nebo alespoň omezení jejich dopadu. Po celém světě se v ekonomice vyskytují určité snahy o řízení rizika, které se všeobecně nazývají risk management. (3)

„Jedná se o vědní obor, který dosavadní přístup orientovaný výlučně na pojistitele, nahrazuje přístupem novým. V jeho rámci jde o takové zvládání rizik, při kterém pojištění již není jediným řešením, ale jedním z důležitých a účinných nástrojů na financování těchto rizik podle toho, v jakém sledu přicházejí. Mezi základní úlohy řízení rizika patří minimalizovat pravděpodobnost výskytu nepříznivých účinků destrukčních jevů a procesů a minimalizovat negativní účinky. Jestliže bereme do úvahy, že každý podnikatel je zainteresovaný nejen na hospodářském výsledku svého podniku, ale také na bezporuchovém vývoji hospodaření, je potom jasné, že musí věnovat maximální pozornost oblasti řízení rizika a tím i preventivním opatřením.“ (1, str. 13)

„Řízení rizika můžeme rozčlenit do tří základních etap:

1. fáze: Obeznamení se s rizikem

V této etapě se získávají komerční informace o situaci, o pozicích budoucích obchodních partnerů, jejich činnosti a jejich rizik. Tyto informace mohou pojistitelé získávat prostřednictvím specializovaných firem nebo z vlastních informací komerčních pojišťoven (například informace o bonitě klientů, jejich finanční situaci apod.) Určí se především rizikové faktory v souvislosti se sledovaným rizikem.

2. fáze: Zhodnocení rizika

Po zvážení získaných informací pojistitel posuzuje a analyzuje jednotlivé navrhované kontrakty a pojistná rizika, resp. obsah pojistné smlouvy. Až po jejich potvrzení manažerem pro řízení rizika je možné tyto kontrakty podepsat a navrhnout formy a způsoby snižování rizika např. pojištěním.

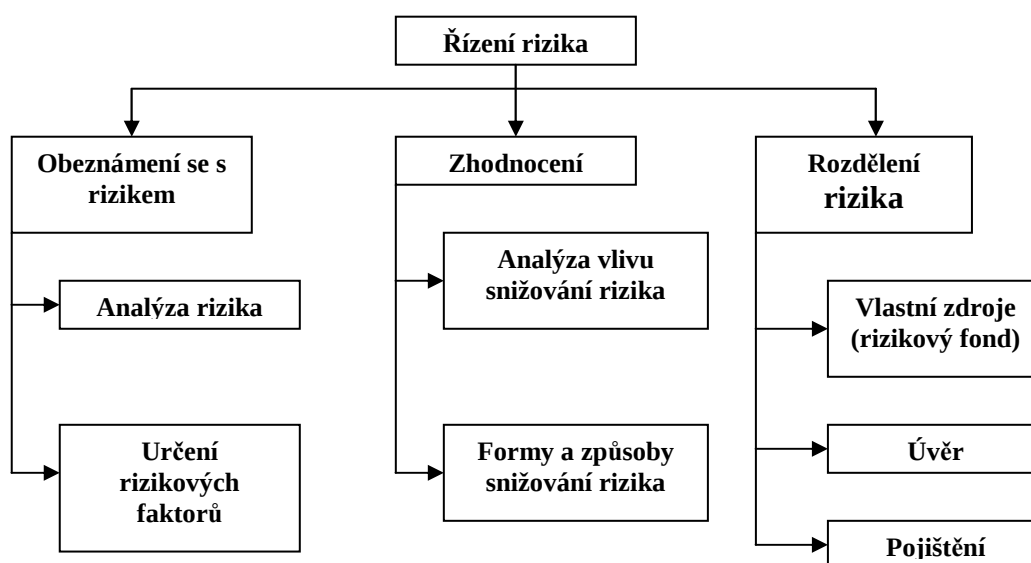
3. fáze: Rozdělení rizika

Jde o obvyklý přesun, resp. rozložení rizika na vlastní zdroje, úvěr, nebo na jednoho pojistitele, nebo na více pojistitelů. Rozložení rizika může být někdy obtížné pro nechuť přijímat do pojištění některé druhy zvláště exponovaných rizik. Přesun rizik se proto v některých případech (např. při atomovém či jaderném riziku) realizuje i cestou finanční účasti státu.“ (2, str. 22)

Snahou každého člověka i podnikatele je předcházet negativním projevům rizika. Snaží se proto snížit pravděpodobnost výskytu rizika a rozsah škod, které může způsobit. Přirozeně nelze všechny rizika zcela odstranit a proto je nevyhnutelné počítat s peněžním vyrovnaním ztrát, které může způsobit. (2)

„Rizikový management představuje tedy cílevědomé předcházení vzniku rizika až po omezování rozsahu škod, které mohou být způsobeny. Jedná se o činnost, která sleduje a analyzuje hospodářský proces, aby se odhalila všechna nebezpečí, jež mohou mít nepříznivý vliv na podnikatelskou činnost. Každá škoda nepředstavuje nejen materiální škodu, ale i škody následné, které jsou výrazné zejména tím, že dojde ke ztrátě postavení podnikatele na trhu a obnovení tohoto postavení je často nemožné. Proto je nutné realizaci rizika a jím způsobených ztrát předcházet.“ (1, str. 15)

Schéma 1-3: Schéma řízení rizika

Zdroj: ČEJKOVÁ, V. *Pojištění pro podnikatele*. Břeclav: Moraviapress, 1998. 212 s. ISBN 80-86181-14-8

1.5 Klasifikace rizik

Rizika se kterými se setkává podnikatel či podnikatelský subjekt lze členit na několik druhů. Jsou to například rizika interní a externí, ovlivnitelné a neovlivnitelné, rizika dle jejich velikostí, riziko skutečné a spekulativní, riziko systematické a nesystematické, riziko subjektivní a objektivní, riziko fyzické a morální, riziko elementární a specifické. (9)

Nejdůležitější klasifikace pro podnikatelské subjekty:

„**Riziko interní a riziko externí** – Schopnost podniků nakládat s riziky tak, aby škody, které rizika podnikům způsobí, byly minimalizovány, je ovlivněna i mírou ovlivnitelnosti toho kterého rizika z úrovně podniku. Ta je mimo jiné dána i tím, zda je podnik vystaven internímu riziku i externímu. Mezi **interní rizika** se řadí ta, která se projevují uvnitř podniku a která je podnikatel schopen víceméně řídit a ovlivňovat. Jako příklady je možné uvést velikost organizace, finanční síla organizace, zaměstnanci, výrobky, výrobní procesy. Faktory interních rizik jsou ve vzájemné interakci a vytvářejí celkové vnitřní riziko. **Externí rizika** jsou faktory prostředí, ve kterém podnik musí fungovat, a které jsou vně přímé kontroly a řízení podniku. Zejména se jedná o obchodní podmínky, legální požadavky zákazníků, změny u konkurence, ochranu životního prostředí, bezpečnostní situaci, daně, zaměstnaneckou legislativu, úrokové míry.“ (9, str. 7)

„**Riziko pojistitelné a riziko nepojistitelné** – Toto členění se uplatňuje při pojišťování a při uvažování o možné pojistné ochraně v komerčních pojišťovnách. **Riziko pojistitelné** je z hlediska komerční pojišťovny takové, na které může komerční pojišťovna sjednat pojistnou smlouvu, a to na základě pojistně-technických podmínek. Komerční pojišťovna, nepojistí každé riziko, ale jenom ta rizika, při kterých existuje možnost stanovení pravděpodobnosti škody a její ocenění rizikového vyrovnání v rámci dostatečně velkého pojistného kmene či rizikového společenství.“ (9, str. 8)

„Pojistitelná rizika musí splňovat určitá kritéria

- kritérium identifikovatelnosti – představuje jednoznačné určení příčiny událostí, jejímž výsledkem byla ztráta, krytá pojištěním,

- kritérium vyčíslitelnosti – pokud by nebylo možné vyčíslit ztráty, potom se vlastní pojištění nemůže po ekonomické stránce realizovat a nemá smysl,
- kritérium ekonomická přijatelnost rizika – je dáno tím, že pojišťovna přijme do pojištění jen takové riziko, jež jí nepřinese ztrátu je ekonomicky vyrovnané,
- kritérium nahodilost projevu rizika – je jednou z rozhodujících podmínek pojištění, pokud by byla jistota, že riziko resp. negativní událost skutečně nastane, potom je možné krytí ztrát jiným způsobem a ne pojištěním.

Riziko, které tyto podmínky nesplňuje, je **nepojistitelné riziko**. Teoreticky je možné uvažovat o tom, že neexistuje riziko, které by nebylo pojistitelné a jeho pojistitelnost je ovlivněna jedine cenou pojistného produktu. Prakticky však musíme připustit, že komerční pojišťovna přece jen jakékoliv riziko nepojistí a samotné pojištění rizika musí důkladně zvažovat.“

„Klasifikace rizik podle jejich velikosti – Rizika je možné klasifikovat podle jejich velikosti, a to na základě závažnosti a četnosti, přičemž závažnost může být charakterizována například velikostí nákladů na škodní událost.“ (9, str. 8)

Schéma 1-4: Členění rizik dle jejich velikosti

četnost	5	S	V	Z	Z	K
	4	M	S	V	Z	K
	3	M	S	V	Z	Z+K
	2	M	S	V	Z	Z+K
	1	M	S	V	Z	Z
		1	2	3	4	5
		závažnost				

M – minimální riziko
 S – malé riziko
 V – střední riziko
 Z – velké riziko
 K – katastrofální riziko

Zdroj: MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojišťovnictví*. 1. vyd. Brno: VUT v Brně, 2006. 123 s. ISBN 80-214-3257-8

„Minimální riziko

- představuje zanedbatelný náklad na překonání vzniklých škod,
- vyrovnaní škod neovlivní náklady podniku, nebo jen ve velmi malém rozsahu,
- nebude třeba čerpat finanční rezervy,
- rozsah škody nemá vliv na výrobní proces.“

„Malé riziko

- představuje nízký náklad na překonání vzniklých škod,
- vyrovnaní škod vyžaduje čerpání finanční rezervy jen v malém rozsahu,
- rozsah škody má jen velmi malý vliv na výrobní proces.“

„Střední riziko

- představuje citelné náklady na odstranění škod,
- výška nákladů může výrazně ovlivnit celkové náklady podniku (životní úroveň), a musí se sáhnout na finanční rezervy,
- celkový rozsah škody zpomalí výrobní proces.“

„Velké riziko

- představuje vysoké poškození hmotných a jiných hodnot podniku nebo občana,
- odstranění škod je možné jen využitím velké části finančních a hmotných rezerv, případně jiných forem financování škod,
- rozsah škod je tak velký, že může vést k dlouhodobému ohrožení hospodářského procesu.“

„Katastrofální riziko

- představuje mimořádně rozsáhlé poškození hmotných a jiných hodnot podniku (majetku občana),
- vede k dlouhodobému zastavení výroby nebo ke zřícení celého systému,
- odstranění škod je možné s velkými těžkostmi, s využitím všech hmotných a finančních rezerv a jinými formami financování.“ (3, str. 8)

1.6 Způsoby krytí podnikatelských rizik

Pro krytí podnikatelských rizik je potřeba vytvořit finanční zdroje, které se poté použijí na odstranění případných ztrát způsobených neočekávanou událostí konkrétního rizika. Krytí rizik lze provést několika způsoby. Mezi tyto způsoby patří samopojištění což jsou vlastní zdroje a úvěr, dále sem patří dohoda o vzájemné pomoci, tvorba společných finančních fondů a také pojištění v komerčních pojišťovnách. (1)

1. Samopojištění

„Samopojištění představuje vytvoření takových předpokladů, aby byla každá předpokládaná ztráta krytá z vlastních zdrojů, přičemž může jít o vlastní prostředky, o úvěr nebo o kombinaci předcházejících dvou forem. Každý způsob finančního krytí rizika představuje výhody nevýhody.“ (9, str. 10)

Výhody samopojištění

- je zde přímá zainteresovanost na snižování rizika ztráty,
- rozhodnutí o krytí rizik formou samopojištění se bude pravděpodobně omezovat na velké organizace, které mají mezi svými zaměstnanci kvalifikovaný personál schopný fond spravovat,
- zisky z fondu plynou jeho vlastníkově,
- prostředky, které se pravidelně odkládají by měly být nižší než pojistné, a to z důvodu, že nevznikají náklady na provize makléřů a zisk pojišťovny,
- náklady na tvorbu vlastních prostředků ke krytí případných rizik se nezvyšují kvůli nepříznivé škodovosti jiných firem,
- u samopojištění nedochází ke sporům s pojistitelem ohledně škod.

Nevýhody samopojištění

- kdykoliv může vzniknout škoda takových rozměrů, že může mít za následek to, že se firma natolik finančně vyčerpá, že výsledkem bude likvidace její činnosti,
- je nezbytné, aby byl kapitál krátkodobě vázaný, aby byla zabezpečena jeho okamžitá disponibilita,
- účast v samopojištění má za následek ztrátu možnosti získat poradenství od pojistitelů na zábranu rizika,

- může zde být kritika od akcionářů, že se zde váží velké částky kapitálu, a to za cenu dividend apod.,
- v období špatné finanční situace může vzniknout tlak na to, aby se prostředky půjčily z fondu. Tím se však zmaří bezpečnost, kterou fond vytvořil,
- příspěvky do fondu nejsou ve většině zemí kvalifikovány jako daňový náklad, ale platba pojistného ano. (9)

2. Dohoda o vzájemné pomoci mezi podniky

„Dohoda o vzájemné pomoci je nejstarším způsobem řešení finančního krytí rizika. V podstatě jde o dohodu mezi obchodními partnery, přáteli apod., ve které se účastníci zavazují, že se budou spolupodílet na škodách, které kterýkoli z nich utrpí, anebo, že si vzájemně pomohou při jejich odstraňování. V jednoduché podobě to může být pomoc manuální prací při odstraňování způsobených škod, pomoc s dodávkou potřebného materiálu, převzetí zboží, poskytnutí služeb nebo výroby ve jménu poškozeného od dodavatelů apod. tento způsob krytí rizik si vyžaduje vysokou míru sounáležitosti a důvěry partnerů, kteří dohodu dojednali. Do určitého momentu, a to při malých a středních rizicích, je nejefektivnějším způsobem finančního krytí rizika. Neřeší však problém ztrát většího rozsahu, na které nestačí sousedská výpomoc.“ (1, str. 19)

Vzhledem k tomu, že v ČR i ve světě existuje obrovská konkurence, je tento způsob možný snad jen mezi drobnými podnikateli a živnostníky. (9)

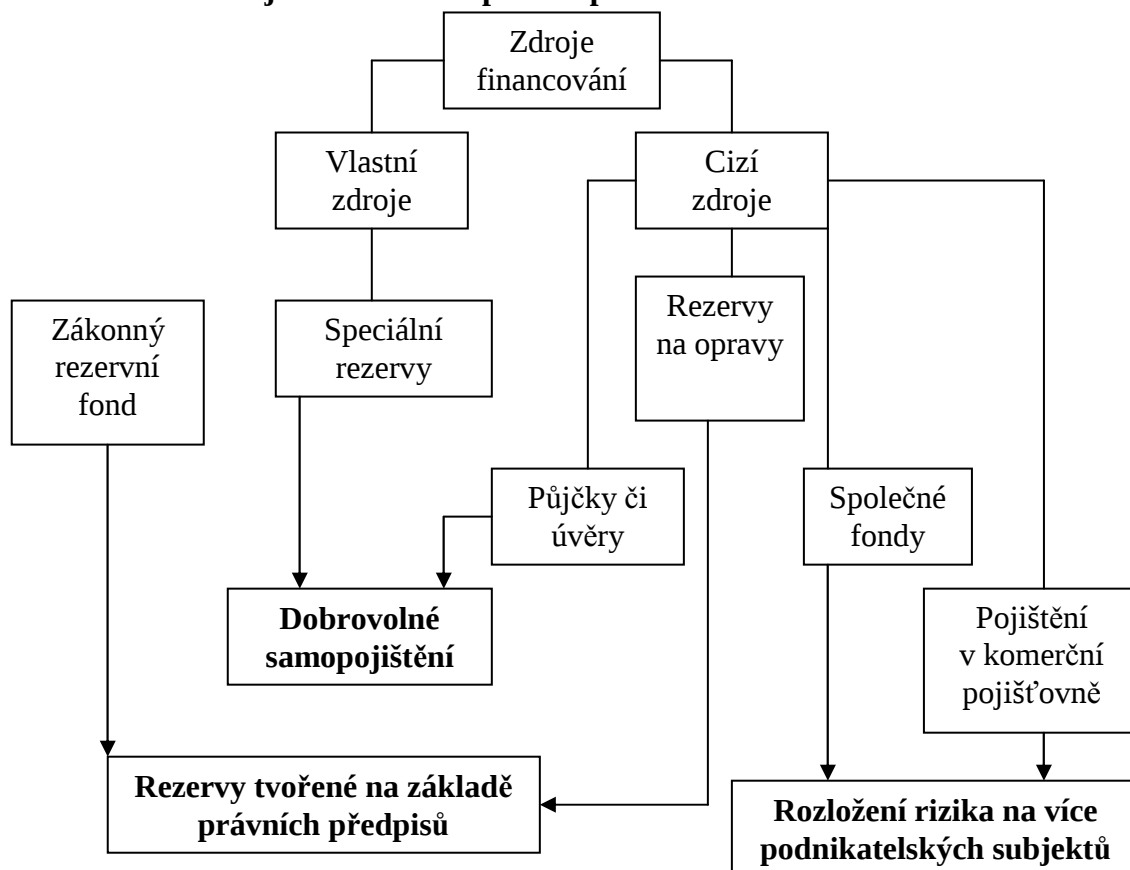
3. Vytvoření společných finančních zdrojů

„Pro případ možnosti větších ztrát se více podnikatelů sdružuje a ukládají společné prostředky do speciálních fondů. Podle dohodnutých pravidel se pak přerozdělují těm členům sdružení, které postihne nějaká ztráta. Fond může být určen pro jakékoli ztráty, ale ve většině případů je určen pro přesně definované ztráty. Toto řešení je výhodné pro malá a střední rizika. Použití těchto prostředků je obvykle vázáno dohodnutou maximální výškou pomoci, protože takto sdružené prostředky nejsou dostatečně velké na řešení i mimořádně velkých ztrát. Závažným problémem, který nemůže být zanedbatelný je to, že pro případ neočekávaných událostí je možné použít jen tolik prostředků, kolik společníci do společného fondu vložili. Obvykle se nepočítá s opakováním událostí a ty potom nejsou finančně ani kryté.“

4. Komerční (soukromé) pojištění

„Pojištění je organizovaná, efektivní forma vytváření finančních rezerv, které se tvoří z pojistného. V daném případě pojištěný nemusí mít vlastní finanční zdroje na krytí ztrát, které mu mohou vzniknout neočekávanou událostí. Pojištění samo o sobě neodstraňuje riziko, ano ho komerční pojišťovna na sebe nepřebírá. Když by to tak bylo, potom by ztráta vznikla u pojišťovny a ne u pojištěného. Komerční pojišťovna se pojištěním jen zavazuje, že když pojištěného postihne událost, na kterou se vztahuje uzavřená pojistná smlouva, poskytne peněžní krytí ztrát způsobených pojistnou událostí a to jen v rozsahu, jaký se sjednal. Z uvedeného vyplývá, že pojištění nezabavuje pojištěného zodpovědnosti předcházet škodám, jak to ukládá například občanský zákoník. Rizikový manažer musí dbát na vyváženost mezi riziky, které si firma nese na vlastní vrub a mezi těmi, na které uzavře pojištění. Historické zkušenosti a praxe ukazují, že pro finanční uspořádání ztrát je jednou z nejpříjemnějších forem rozložení rizika pojištění.“ (1, str. 20)

Schéma 1-5: Zdroje financování opatření pro minimalizaci následků rizika

Zdroj: MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojištění podnikatelských subjektů*. Ostrava: Key Publishing, 2007. 236 s. ISBN 978-80-87071-08-3

1.7 Postoj podnikatelů a managementu k riziku

Postoj podnikatelů a manažerů k riziku ukazuje jejich odvahu nést podnikatelské riziko. Neochota k přijmutí určitého podnikatelského rizika může vést až k vyhýbání se tomuto riziku. (9)

„Podnikatel může mít

- **averzi k riziku** – subjekt s averzí k riziku se snaží vyhnout volbě značně rizikových podnikatelských projektů a vyhledává projekty, které se značnou jistotou zaručují dosažení výsledků, jež jsou pro ně přijatelné,
- **sklon k riziku** – subjekt se sklonem k riziku vyhledává značně rizikové podnikatelské projekty (které mají naději na dosažení zvláště dobrých hospodářských výsledků, ale jsou spojeny i s vyššími ztrátami) a preferuje je před projekty málo rizikovými,
- **neutrální postoj k riziku** – u subjektu s neutrálním postojem jsou sklon a averze k riziku ve vzájemné rovnováze.“ (9, str. 9)

„Ochota nést podnikatelské riziko nebo naopak vyhýbání se riziku jsou závislé na více faktorech. K nejdůležitějším faktorům patří

- osobní založení podniku – je možné říci, že úspěšným podnikatelem či manažerem nemůže být osoba s výraznou neochotou nést podnikatelské riziko,
- kapitálová síla a velikost podniku – vliv velikosti a kapitálové síly podniku na postoj jejich manažerů k riziku není jednoznačný. Na jedné straně platí, že zatímco pro malý podnik může realizace určitého podnikatelského projektu představovat nepřijatelné riziko, pak pro kapitálově silný podnik, který může současně realizovat více projektů, může být riziko téhož podnikatelského rozhodnutí přijatelné. Na druhé straně jsou však malé a začínající podniky nuceny jít do značných rizik, neboť jinak by nezískaly své místo na trhu. Existence těchto podniků totiž závisí většinou na úspěchu či neúspěchu jediného podnikatelského projektu,
- systém podnikového řízení a podnikové klima – tyto faktory mohou buď podporovat přípravu a realizaci dosti rizikových podnikatelských projektů, nebo

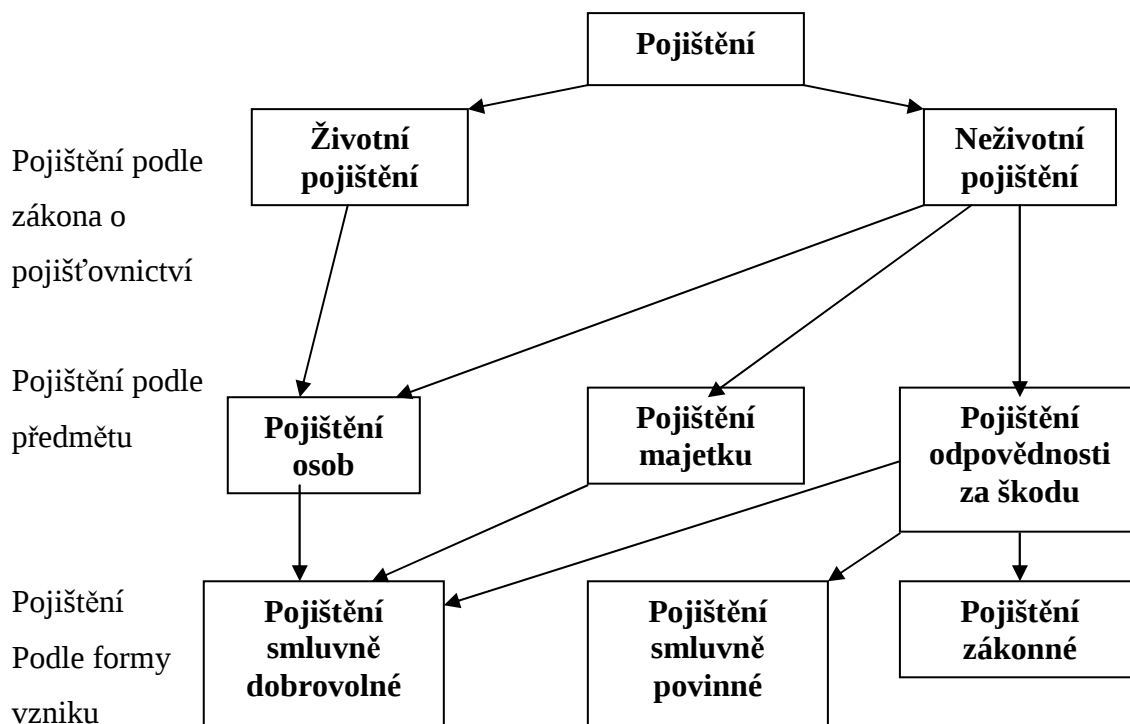
pro ně mohou vytvářet překážky. Důležitý může být například systém motivace a zainteresovanosti.“ (9, str. 9)

1.8 Pojistné produkty v oblasti krytí podnikatelských rizik

„Pojišťovny nabízejí a realizují množství pojištění, které je třeba třídit, rozdělovat a klasifikovat podle různých kritérií. Klasifikace a třídění umožňují lepší orientaci v pojistných produktech, pojistných odvětvích a jednotlivých pojištěních. Názory ekonomů v teorii i hospodářské praxi na klasifikaci a třídění pojištění nejsou doposud jednotné.“ (9, str. 24)

Teoreticky lze říci, že každé riziko, předmět a zájem lze pojistit a zájem o pojištění je dán jednak existencí rizika, které je třeba pojistit, ale také i cenou pojistné ochrany. V praxi je třeba, aby rizika, která se mají pojistit, splňovaly určitá pojistně-technická rizika. (2)

Schéma 1-6: Vztahy jednotlivých klasifikací pojištění

Zdroj: MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojištění podnikatelských subjektů*. Ostrava: Key Publishing, 2007. 236 s. ISBN 978-80-87071-08-3

1.8.1 Pojistné produkty podle formy vzniku pojištění

Formy pojištění:

- smluvní pojištění,
 - dobrovolné,
 - povinné,
- zákonné pojištění. (2)

„**Smluvní dobrovolné pojištění** – Pojistný vztah vzniká dobrovolně, na základě vlastního projevu vůle určitého subjektu zabezpečit se pojištěním. Pojistný vztah mezi pojištěným a pojišťovnou vzniká uzavřením pojistné smlouvy. V některých krátkodobých pojištěních může vzniknout i bez uzavření pojistné smlouvy.“ (9, str. 24)

Práva a povinnosti pojištěného resp. pojistníka:

- povinnost platit pojistné v dohodnutých splátkách,
- povinnost oznámit pojišťovně všechny důležité skutečnosti, které mají vliv na průběh a správu pojištění,
- právo na pojistné plnění pokud dojde k pojistné události, kterou ve stanoveném termínu ohlásí pojišťovně.

Práva a povinnosti komerční pojišťovny:

- právo na pojistné,
- povinnost pojištění spravovat a poskytnout pojistné plnění (resp. pojistnou náhradu) pokud dojde k pojistné události.

„Toto pojištění je nejstarším a nejobvyklejším způsobem vzniku pojistného právního vztahu mezi pojistitelem a pojištěným, resp. pojistníkem. Zde je v plném rozsahu respektována smluvní volnost jeho účastníků i jejich rovné postavení. V případě pojistného zájmu má pojistník možnost vybrat si pojistitele, který je požadované pojištění oprávněn provozovat a jehož pojistné podmínky mu nejlépe vyhovují.“

„Smluvní povinné pojištění – Vznik smluvního povinného pojištění je daný právním předpisem, který určuje činnosti, kde je povinnost hospodářských subjektů nebo občanů sjednat s pojišťovnou pojistnou smlouvu. Není-li pojistná smlouva na pojistné riziko uzavřená, nepovolí příslušný státní orgán výkon této činnosti. Pojištění je zaměřené na odpovědnost za škodu, která může touto činností vzniknout. Jedná se například o výkon lovecké či myslivecké činnosti, provoz vozidel, provoz civilní letecké dopravy a podobně. Rozvojem tržního hospodářství se tato forma vzniku pojištění rozšiřuje i na další skupiny činností, jako je činnost lékařů, auditorů, daňových poradců, licenčních zástupců, zvěrolékařů, pojišťovacích zprostředkovatelů a podobně.“

„Smluvní povinné pojištění má obdobnou úlohu jako zákonné pojištění. Tato úloha spočívá především v ochraně proti následkům a škodám z činností, které mohou být zdrojem zvýšeného rizika. Zabezpečují se tak poškození, a to možností úhrady škod tímto rizikem způsobených, a to i v případech, kdy škůdce, tj. odpovědná osoba by sama neměla dostatek peněžních prostředků k úhradě. V poslední době došlo ke zvýšení počtu těchto smluvních povinných pojištění, zejména v oblasti soukromého podnikání. Jde hlavně o vybrané profese, kde povinnost sjednat příslušnou pojistnou smlouvu ukládají právní předpisy upravující i podmínky těchto profesí. Na rozdíl od zákonného pojištění je tato forma pružnější, dává možnost určitého výběru pojistitelů a rizik a umožňuje i využití některých stimulů, jako je například bonus a matus, neboť je založeno na konkrétní pojistné smlouvě.“ (9, str. 25)

„Zákonné pojištění – Při zákonném pojištění vzniká pojistný vztah na základě právního předpisu a pojistná smlouva se neuzavírá. Právní předpis určuje všechny náležitosti pojistného vztahu včetně pojišťovny, která pojištění vykonává, výši pojistného, pojistné podmínky a podobně. Pojištění je dále v platnosti bez ohledu na to, jestli bylo nebo nebylo zaplacené pojistné na příslušné období. Nezaplacením pojistného se porušuje zákon se všemi důsledky, které z toho vznikají a jsou uvedeny v právním předpise. V moderním hospodářství se od této formy pojištění ustupuje, protože jde o příkazovou formu, která omezuje rozhodování pojištěného i pojistitele. Z tohoto důvodu se zákonná pojištění přetransformávají na smluvní povinná pojištění.“

„Zákonné pojištění vzniká automaticky přímo ze zákona, dojde-li ke skutečnosti, s níž zákon vznik tohoto pojištění spojuje a trvá po celou dobu existence této skutečnosti bez pojistné smlouvy a bez ohledu na vůli jeho účastníků. Tato forma byla zavedena v těch případech, kde zájem na existenci pojištění vyžaduje, aby působilo bez ohledu na vůli subjektů, s jejichž činností je spojeno zvýšené riziko vzniku škod, a není jisté, zda by vždy byla zaručena náhrada škody z jejich peněžních prostředků.“

1.8.2 Pojistné produkty podle způsobu tvorby rezerv

„Podle způsobu tvorby rezerv se rozlišuje

- **riziková či neživotní pojištění** – pojištění, ve kterém pojistitel neví jednoznačně, jestli pojistná událost vznikne nebo ne, jestli bude poskytovat pojistné plnění a v jaké výši. Jedná se o všechna pojištění majetku, odpovědnosti za škodu, úrazu, léčebných výloh aj. pojistná rezerva se stanoví podle rozsahu pojištěného rizika a pravděpodobnosti vzniku pojistných událostí a také podle rozsahu způsobených škod.
- **rezervotvorná či životní pojištění** – pojištění, ve kterém se vytváří vždy pojistná rezerva za pojistné události. Jde o pojistné události, které jednoznačně v budoucnu vzniknou. Je to hlavně pojištění osob (životní a důchodové), kde se vyplátí pojistné plnění při dožití se konce pojistného období nebo při úmrtí po dobu platnosti pojištění.“ (9, str. 26)

1.8.3 Pojistné produkty podle předmětu pojištění

Podle této klasifikace se rozlišují tři druhy pojistných produktů:

- **pojištění majetku** – pojištění majetku, zničení, ztráty a odcizení nebo jiných škod, které na něm vzniknou,
- **pojištění odpovědnosti za škodu** – pojištění odpovědnosti za škodu vzniklou na zdraví a životě nebo na věci včetně odpovědnosti za jinou majetkovou škodu.
- **pojištění osob** – pojištění osob pro případ jejího tělesného poškození, dožití určitého věku, smrti nebo pro případ jiné pojistné události související se životem osob. (9)

„**Pojištění majetku** se specializuje na pojišťování rizik a škod, jež mohou vzniknout na majetku fyzických nebo právnických osob. Toto pojištění můžeme rozdělit na pojištění věcí, ať movitých nebo nemovitých, a na pojištění zájmů, mezi které řadíme například pohledávky, úvěry, vklady. V současné době tvoří odvětví pojištění majetku samostatně každá komerční pojišťovna provozující tato pojištění. Předmětem pojištění mohou být věci nemovité i movité, jež jsou v pojistné smlouvě jednotlivě určeny nebo jsou součástí souboru věcí vymezeného ve smlouvě. Tyto věci má pojištěný ve vlastnictví nebo má právo hospodaření. Pojištěný však může věci oprávněně užívat nebo je převzít od fyzické či právnické osoby na základě smlouvy.“(1, str. 51)

Základní pojistné druhy pojištění majetku:

- pojištění pro případ poškození nebo zničení věcí živelní událostí,
- pojištění věcí proti škodám způsobeným atmosferickými srážkami,
- pojištění pro případ poškození nebo zničení věcí vodou z vodovodního zařízení,
- pojištění pro případ odcizení věcí,
- pojištění budov a staveb,
- pojištění stavebně montážní,
- pojištění strojů a strojních zařízení,
- pojištění elektronických zařízení,
- pojištění obsahu chladicího zařízení,
- pojištění důsledků vyplývajících z přerušení provozu,
- pojištění zemědělských rizik,
- dopravní pojištění,
- pojištění motorových vozidel,
- pojištění věcí při přepravě,
- pojištění skel, výloh, neonových trubek, markýz,
- pojištění zásob,
- pojištění úvěrů. (1)

„Pojištění odpovědnosti za škodu se vztahuje na škody způsobené pojištěným na majetku a zdraví nebo zájmech jiných osob a organizací. Pojištění na sebe přebírá tíhu všech druhů zákonných náhrad a zbavuje pojištěného povinnost zaplatit škody v případě, že by pro něj v oblasti pojistné ochrany vyplynuly povinnosti náhrady škody. Pojistnou událostí v pojištění odpovědnosti za škodu je tedy událost, při které vznikla škoda na majetku, zdraví a životě třetí osoby a za tuto událost pojištěný podle právních norem nese odpovědnost. Obsahem pojištění odpovědnosti za škodu je právo pojištěného, aby pojistitel za něho uhradil škody, za které odpovídá a které by jinak musel uhradit sám. Povinnost uhradit různé škody, které občan způsobí jinému a za které odpovídá, je dána různými právními předpisy, zvláště Občanským zákoníkem a Zákoníkem práce.“ (2, str. 114)

Pojistné druhy smluvního dobrovolného pojištění odpovědnosti za škodu:

- pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem organizace,
- pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu povolání,
- pojištění odpovědnosti za výrobek,
- pojištění odpovědnosti za škodu ze znečištění životního prostředí,
- pojištění odpovědnosti za škodu na věcech převzatých, vnesených nebo odložených,
- pojištění právní pomoci,
- pojištění odpovědnosti za škodu manažerů, ředitelů a členů představenstev. (1)

„Pojištění osob slouží ke krytí předpokládaných rizik podnikatele, jeho rodiny i jeho zaměstnanců v občanském životě. Finanční prostředky získané z dané pojistky pak mohou být použity k zabezpečení rodinných příslušníků i podnikatele samotného, protože v důsledku trvalých následků může dojít ke změně pracovní schopnosti a tím i možnému omezení příjmů.

Pojištění osob zahrnuje tyto druhy:

- pojištění léčebných výloh v zahraničí,
- pojištění příjmů v době pracovní neschopnosti.“ (1, str. 71)

1.9 Sjednání pojištění

Důležitým rozhodnutím pro každého zájemce o pojištění je výběr vhodného pojistného produktu. Je velmi důležité pečlivě posoudit rizika, kterým je podnikatelský subjekt vystaven a pro která si hodlá pomoci pojištěním. Prvním krokem při jednání mezi podnikatelským subjektem a pojišťovnou je diskuse o pojistné hodnotě pojišťované věci. Od výše hodnoty pojistné částky se odvíjí i cena pojištění – pojistné.

1.9.1 Pojistná smlouva

„Pojištění se uskutečňuje prostřednictvím pojistné smlouvy nebo na základě právního předpisu. Vzniká ta pojistný vztah. Vzniká mezi pojistiteli a pojistníky, resp. pojištěnými. Pojistitelem může být právnická osoba, která vykonává pojišťovací činnost (například komerční pojišťovna). Pojistitel musí hospodařit tak, aby byl schopen neustále a trvale plnit své závazky.“

„Pojistná smlouva je doklad o pojištění. Vymezuje rámec pro pojištění. Je tedy určitou formou hospodářské smlouvy, konkretizuje podmínky, podle kterých se komerční pojišťovna a pojistník, resp. pojištěný, dohodli na realizaci pojištění. Pojistná smlouva je smlouvou o finančních službách., ve které se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné.“ (10, str. 138)

Zákonem č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů, byl završen dlouhodobý proces změny právní úpravy pojištění. Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1.ledna 2005, kromě několika ustanovení, která jsou nezbytná v souvislosti s přistoupením České republiky do Evropské unie, a proto nabývají účinnosti k 1.květnu 2004, kdy Česká republika vstoupila do Evropské unie.

„Ve vztahu k předchozí právní úpravě obsažené od 1.1.1992 pouze v občanském zákoníku, a která spíše odpovídala době monopolního působení jedné pojišťovny, jejíž pojistné podmínky byly upraveny v prováděcích vyhláškách, bylo nezbytné rozšířit rozsah této právní regulace tak, aby byla kodifikována všechna potřebná pravidla pro

tuto oblast a byly v zájmu srozumitelnosti vysvětleny používané termíny. Dále bylo třeba odstranit některé praxí potvrzené nedostatky právní úpravy, a zejména bylo nezbytné zahrnout do této normy potřebné prvky práva s ohledem na přistoupení České republiky k Evropské unii.“ (12, str. 25)

Dalším významným faktorem je zařazení této problematiky do samostatného zákona, a to po několika odlišných variantách. Má to nejen významný aspekt historický, což představuje návaznost na dosud nejdokonalejší úpravu zákona č. 145/1934 Sb., ale umožnilo to i rozvinutí rozsahu a vyjádření specifik pojištění. Např. jde o výklad pojmů, speciální úpravu na ochranu spotřebitele, která je takto konkrétně vyjádřena na rozdíl od obecné úpravy v občanském zákoníku.

Zákon č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě, upravuje vztahy účastníků pojištění vzniklého na základě pojistné smlouvy, pokud zvláštní právní předpis tyto vztahy neupravuje jinak. Nejsou-li některá práva a povinnosti účastníků soukromého pojištění upravena tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem, řídí se občanským zákoníkem. Pojistná smlouva je smlouvou o finančních službách, ve které se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné. (12)

1.9.2 Vznik a zánik pojištění

„Zákon o pojistné smlouvě upravuje způsob a formy vzniku a zániku pojištění v České republice. Pojištění vzniká uzavřením pojistné smlouvy a nebo splněním podmínek upravených příslušným právním předpisem, a to

- dnem určeným v právním předpise (zákoně),
- dnem, dohodnutým v pojistné smlouvě.

Povinnosti z pojištění obecně začínají plynout nultou hodinou následujícího dne po dni uzavření pojistné smlouvy. Je však možné dohodnout i jiný termín. (10, str. 139)

Jako důvod zániku pojištění jsou obvykle uváděny následující skutečnosti:

- nezaplacení pojistného,
- odstoupení od smlouvy,
- odmítnutí plnění,

- zánik rizika,
- změna vlastníka,
- výpověď pojistné smlouvy,
- dohodou mezi pojistníkem a pojistitelem,
- skončením doby, na kterou bylo pojištění dohodnuté.

Podmínky vzniku a zániku pojištění jsou uvedeny ve všeobecných pojistných podmínkách a především v zákoně č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě ve znění pozdějších předpisů.

1.9.3 Pojistná částka

„Pojistná hodnota představuje hodnotu předmětu pojištění v daném okamžiku doby trvání pojištění. Znamená to tedy, že se výše této hodnoty mění, a to v závislosti na tržních podmínkách. Pojistná hodnota je hodnota pojištěné věci, která je rozhodná pro stanovení tzv. pojistné částky.

„Peněžní hodnotu ztraceného nebo poškozeného majetku je ve většině případů jednoduché stanovit a na základě podmínek pojistné smlouvy je možné poskytnout náhradu. Určení pojistné hodnoty přímo navazuje na způsob poskytnutí pojistného plnění a na stanovení pojistné částky. V zásadě platí, že pojistná hodnota je i pojistnou částkou, jež představuje výšku maximálního pojistného plnění.“ (10, str. 139)

Pojistná částka je částka, která je určena v pojistné smlouvě jako nejvyšší hranice plnění komerční pojišťovny. Pojistnou částku si každý klient určuje sám a současně nese důsledky svého rozhodnutí v otázce pojistné hodnoty i pojistné částky. (10)

1.9.4 Pojistné

„Pojistné je v zákoně o pojistné smlouvě definováno jako úplata za soukromé pojištění. Důležitou úlohu komerční pojišťovny je výpočet výšky pojistného a na žádost pojistníka je pojistitel povinen sdělit zásady pro stanovení výše pojistného. Právo pojistitele na pojistné vzniká dnem uzavření pojistné smlouvy nebo dnem dohodnutým v pojistné smlouvě, a to pokud zákon o pojistné smlouvě nestanoví jinak. Běžné pojistné je splatné první den pojistného období a jednorázové pojistné dnem počátku soukromého pojištění.“

„Pojistné placené pojištěným představuje jeho příspěvek do společného fondu. Příspěvek musí být spravedlivý a musí odrážet stupeň rizika, který konkrétní pojištěný do sdružení přináší. Pojistné musí být dostatečné, aby pokrývalo nároky v průběhu pojistného období, umožnilo vytvořit technické rezervy, dále aby umožnilo pokrýt všechny výdaje komerční pojišťovny, umožnilo vytvořit zisk, a aby umožnilo vytvořit fond na zábranu škod. Výpočet pojistného však musí zahrnovat i další faktory, mezi které patří inflace, úrokové míry i konkurence.“

„Výšku pojistného je možné běžně stanovit tak, že se využívá stanovený matematický model, přičemž se pojistné vypočítává pomocí sazby pojistného. Sazba může být stanovena v procentech nebo v promile a je aplikovaná k pojistné částce.“

(10, str. 144)

2 CHARAKTERISTIKA SPOLEČNOSTI

Společnost Pharmat s.r.o. se sídlem v Brně byla založena v roce 2000. Společnost zaměstnává 15 pracovníků a zabývá se výrobou, balením, prodejem a distribucí vitamínů, minerálů, bylinných přípravků a potravinových doplňků všeobecně. Společnost své zboží dodává především lékárnám, obchodům se zdravou výživou, ale má také vlastní internetový prodej. Hlavním cílem společnosti je dlouhodobý výhled v součinnosti s individuálním řešením požadavků každého zákazníka, v neustále se měnícím průmyslu potravinami doplňky výživy, držet krok s vývojem a hledat cesty, jak lépe sloužit potřebám výživy.

2.1 Aktiva společnosti

1) Nemovitost - společnost vlastní zcela novou výrobní a administrativní budovu v Brně.

2) Movitý majetek

a) vybavení

- vybavení kanceláře (nábytek, stoly atd.)
- vybavení výroby (počítačka tablet, balící přístroj, tiskárna etiket, váha atd.)

b) zásoby

- suroviny
- obaly
- etikety
- hotové výrobky

c) výpočetní technika

- 11 ks osobní počítač
- 9 ks tiskárna
- 2 ks kopírka
- 2 ks fax
- 1 ks digitální fotoaparát

d) vozidla

- VW Golf – rok výroby 2002

- Renault Master – rok výroby 2001

Tabulka 2-1: Přehled majetku ve vlastnictví společnosti Pharmat s.r.o.

Druh aktiva	Hodnota v Kč
Nemovitost	
Výrobní budova	3.400.000,-
Movité věci	
Vybavení	597.000,-
Zásoby	1.500.000,-
Výpočetní technika	630.000,-
Vozidla	
Volkswagen Golf	468.000,-
Renault Master	620.000,-

Zdroj: Vlastní zpracování

2.2 Analýza rizik společnosti

Úvodním krokem při procesu snižování rizik je jejich analýza. Analýza rizik je chápána jako proces definování hrozeb, pravděpodobnosti jejich uskutečnění a dopadu na aktiva, tedy stanovení rizik a jejich závažnosti.

Analýza rizik zahrnuje:

- identifikaci aktiv,
- stanovení hodnoty aktiv,
- identifikaci rizik,
- stanovení závažnosti a četnosti rizik. (11)

Identifikaci aktiv a stanovení jejich hodnoty jsem provedl již v kapitole 2.1, proto se dále budu věnovat dalším bodům analýzy rizik.

Identifikace rizik

Pro identifikaci rizik jsem zvolil klasifikaci rizik na externí a interní. Na obrázku 2-2 jsou uvedeny rizika, která podle vedení společnosti ohrožují podnikatelský subjekt nejvíce.

Tabulka 2-2: Rizika ohrožující společnost Pharmat

Interní rizika	Externí rizika
Porucha strojů a zařízení	Živelná pohroma
Nedbalost zaměstnanců při manipulaci se zbožím	Krádež a loupež
Vznik škody v důsledku provozu organizace třetí osobě	Havárie vozidla

Zdroj: Vlastní zpracování

Porucha strojů a zařízení

Firma používá několik strojů důležitých pro plynulý provoz. Ke své činnosti potřebuje především balicí přístroj a počítačku tablet. Pokud dojde k poškození nebo ke zničení těchto strojů, představuje to nejen náklady na opravu, ale také prostoje, které lze vyčíslit jak časově, tak i peněžně. Opatřením pro minimalizaci rizik může být pravidelný servis, školení zaměstnanců obsluhující stroje.

Havárie vozidla

Společnost vlastní dva automobily. Jeden slouží na rozvoz zboží, druhý je využíván vedením firmy. Vyřazení těchto vozů z důvodu havárie z provozu, by mohlo zpomalit odvoz zboží k odběratelům. Opatřením je přijmutí řidiče s dostatečnými zkušenostmi a také zakoupení druhého vozu. Zapojení druhého vozu by snížilo především časovou vytíženost řidiče, která častokrát zapříčiní dopravní nehodu.

Nedbalost zaměstnanců při manipulaci se zbožím

Při manipulaci s materiálem a s výrobky hrozí při nedbalém zacházení k poškození nebo znehodnocení. Opatřením je především dodržování bezpečnostních předpisů a důslednost a opatrnost při manipulaci.

Živelná pohroma

Díky živelné pohromě může dojít k poškození administrativní a výrobní budovy, což může způsobit dočasné přerušení provozu. Poškodit majetek firmy může nepředvídatelná živelná pohroma jako například: požár, vichřice, blesk, voda z vodovodního zařízení atd. Opatřením může být protipožární zabezpečení.

Vznik škody v důsledku provozu organizace třetí osobě

Při provozování podnikatelské činnosti hrozí riziko škody na životě, zdraví nebo majetku třetí osoby.

Krádež

Hrozba krádeže je velmi reálná jak u odcizení vozidel tak i u vloupání do objektu firmy, kde může dojít k odcizení technického vybavení i skladovaných výrobků. Opatřením je pak používání kvalitních zabezpečovacích zařízení, dveří, zámků atd.

Stanovení závažnosti a četnosti rizik

Závažnost a četnost jednotlivých rizik jsem stanovil ve spolupráci s vedením společnosti, a to kvalitativní metodou. Tato metoda stanoví stupeň rizika na základě stupně četnosti výskytu a závažnosti rizika. Pomocí této metody zjistím, která rizika nejvíce ohrožují podnik. Pro jejich ohodnocení jsem použil stupnici <1 až 5> přičemž 1 představuje nejmenší četnost a závažnost a 5 největší četnost a závažnost. Jako pomocná kritéria pro bodová ohodnocení rizik byla zvolena vliv na celkové náklady, vliv na výrobu, velikost škody v Kč.

Tabulka 2-2: Stupně rizika

Stupeň rizika	Velikost rizika	Stupeň poškození
M	zanedbatelné	téměř minimální
S	malé	malý rozsah s malým vlivem
V	střední	výrazně ovlivňující
Z	velké	vysoké poškození
K	katastrofální	maximální, dlouhodobé problémy

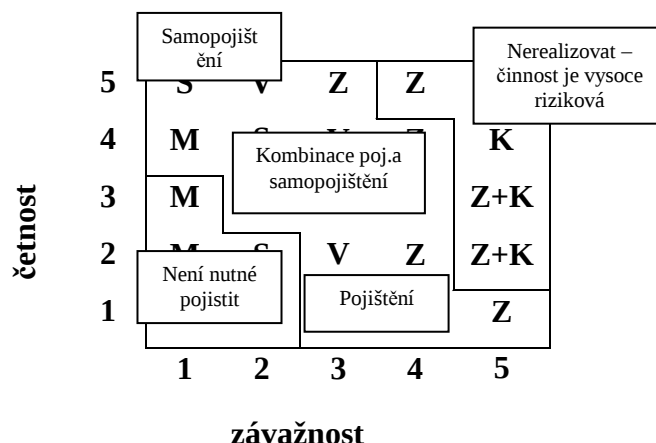
Zdroj: MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojištění podnikatelských subjektů*. Ostrava: Key Publishing, 2007. 236 s. ISBN 978-80-87071-08-3

Tabulka 2-3: Členění rizika podle jeho četnosti a závažnosti

Riziko	Četnost rizika	Závažnost rizika	Stupeň rizika
Porucha strojů a zařízení	1	4	Z
Nedbalost zaměstnanců při manipulaci se zbožím	2	3	V
Vznik škody v důsledku provozu organizace třetí osobě	1	3	V
Živelná pohroma	1	5	Z
Krádež a loupež	2	4	Z
Havárie vozidla	1	3	V

Zdroj: Vlastní zpracování

Tabulka 2-4: Velikost identifikovatelných rizik

Zdroj: MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojištění podnikatelských subjektů*. Ostrava: Key Publishing, 2007. 236 s. ISBN 978-80-87071-08-3

Na základě předcházející analýzy kvalitativní metodou jsem došel k závěru, že všechna identifikovaná rizika společnosti spadají do oblasti pojištění.

Zhodnocení rizikové analýzy podniku

Na základě předcházející analýzy kvalitativní metodou jsem došel k závěru, že všechna identifikovaná rizika společnosti spadají do oblasti pojištění. Vedení firmy se však rozhodlo, že nedbalost zaměstnanců při manipulaci se zbožím není nutné pojistit. Tato hrozba se dá řešit retencí neboli zadržením rizika. V tomto případě je třeba zaměstnance seznámit s případnými následky a přenést na ně i odpovědnost za škodu způsobenou vlastní nedbalostí. Rizika, které je třeba pojistit jsou porucha strojů a zařízení, havárie vozidla, živelná pohroma, krádež a vznik škody v důsledku provozované činnosti třetí osobě.

3 ANALÝZA SOUČASNÉHO STAVU

Společnost Pharmat s.r.o. má sjednáno následující pojištění.

1) Pojištění nemovitosti

Společnost má ve vlastnictví budovu, ve které je administrativní zázemí, výrobní a sklad materiálu a hotového zboží. Budova je pojištěna u Hasičské vzájemné pojišťovny na částku 3 400 000,- Kč při spoluúčasti 10 000,- Kč, výše pojistného je 3100,- Kč.

2) Pojištění movitých věcí

- Zásoby jsou pojištěny pro případ živelného nebezpečí u Hasičské vzájemné pojišťovny na částku 800 000,- Kč při spoluúčasti 5 000,- Kč, výše pojistného je 1 530,- Kč.
- Vybavení kanceláře a vybavení výrobní je pojištěno u Hasičské vzájemné pojišťovny na částku 400 000,- Kč. Spoluúčast je zde 5 000,- Kč a výše pojistného 1 250,- Kč.
- Výpočetní technika není pojištěna vůbec.

3) Pojištění vozidel

Společnost vlastní dvě vozidla a u těchto vozidel je sjednáno povinné ručení u České podnikatelské pojišťovny na částku 40 000 000,- Kč, přičemž výše pojistného je dohromady 16 135,- Kč.

4) Pojištění odpovědnosti za škodu

U pojištění odpovědnosti za škodu, je sjednána pojistná částka 6 000 000,- Kč. Výše pojistného je 24 685,- Kč. Pojištění je sjednáno u Hasičské vzájemné pojišťovny.

Tabulka 3-1: Současná pojistná ochrana společnosti Pharmat s.r.o.

Druh aktiva	Pojistná částka	Druh pojištění	Roční pojistné
Výrobní budova	3 400 000,-	Živelní	3 100,-
Zásoby	700 000,-	Živelní	1 530,-
Vybavení	400 000,-	Živelní	1 250,-
Vozidla	40 000 000,-	Povinné ručení	16 135,-
Pojištění odpovědnosti za škodu	6 000 000,-		24 685,-
Celkové výdaje spojené s pojištěním			46 700,-

Zdroj: Vlastní zpracování

4 NÁVRHY NA ZLEPŠENÍ POJISTNÉ OCHRANY

Po zhodnocení rizikové analýzy společnosti jsem stanovil následující rizika, která by měla společnost krýt pojištěním případně kombinací pojištění a samopojištění.

Rizika ohrožující společnost:

- porucha strojů a zařízení,
- havárie vozidla,
- živelná pohroma,
- krádež,
- vznik škody v důsledku provozované činnosti.

Tabulka 4-1: Návrh pojistných produktů pro minimalizaci rizik společnosti

Rizika ohrožující společnost	Návrh pojistného produktu
Porucha strojů a zařízení	Pojištění strojů a strojních zařízení
Havárie vozidla	Havarijní pojištění
Živelná pohroma	Pojištění movitých a nemovitých věcí pro případ poškození živelnou událostí
Krádež	Pojištění pro případ krádeže
Vznik škody v důsledku provozované činnosti	Pojištění odpovědnosti za škodu podnikatele a průmyslu

Zdroj: Vlastní zpracování

4.1 Představení vybraných pojišťoven

Pro hodnocení nabídky jednotlivých pojišťoven jsem po konzultaci s vedením firmy vybral pět následujících pojišťoven, a to Česká pojišťovna, ČSOB pojišťovna, Kooperativa pojišťovna, Generali pojišťovna a Česká podnikatelská pojišťovna.

Česká pojišťovna, a.s.

Česká pojišťovna je univerzální pojišťovnou s dlouholetou a bohatou tradicí v životním i neživotním pojištění. Od znovuzavedení konkurenčního prostředí v r. 1991 je největší pojišťovnou na českém pojistném trhu. Česká pojišťovna poskytuje jak individuální životní a neživotní pojištění, tak i pojištění pro malé, střední a velké klienty v oblasti průmyslových a podnikatelských rizik. Přibližně 5 200 zaměstnanců a 6 000 obchodních zástupců se na 70 agenturách a více než 700 obchodních místech stará o co největší spokojenost klientů.

Celkové předepsané pojistné podle mezinárodních účetních standardů v roce 2005 činilo 40 miliard korun, což je o 324 miliónů více než v roce předchozím. Tržní podíl na českém pojistném trhu z hlediska výše předepsaného pojistného k 31.12.2005 činil celkově 36 %, v životním pojištění 33,4 % a v neživotním pojištění 37,4 %. Česká pojišťovna spravuje 13 milionů pojistných smluv, její bilanční suma k 31.12.2005 činila 132 miliard korun. Česká pojišťovna je zakládajícím a aktivním členem České asociace pojišťoven a České kanceláře pojistitelů. (13)

ČSOB pojišťovna, a.s.

ČSOB Pojišťovna je univerzální pojišťovnou nabízející celou řadu životních i neživotních pojištění pro fyzické i právnické osoby. Objemem předepsaného pojistného se řadí na 4. místo mezi všemi pojišťovnami českého trhu. Její členství v silné finanční skupině ČSOB zajišťuje klientům komplexnost a kvalitu poskytovaných služeb srovnatelnou se zeměmi EU. ČSOB Pojišťovna vznikla spojením IPB Pojišťovny, a.s. a ČSOB Pojišťovny, a.s., ke kterému došlo 6. 1. 2003. (14)

Kooperativa pojišťovna, a.s.

Kooperativa je druhou největší pojišťovnou na českém trhu a její podíl na celkovém předepsaném pojistném v ČR činil (k 31. 12. 2006) 22,9 %. Je univerzální pojišťovnou, která nabízí plný sortiment služeb a všechny standardní druhy pojištění jak pro občany, tak pro klienty z řad firem od drobných podnikatelů až po velké průmyslové firmy.

Společnost Kooperativa zahájila svou činnost jako první soukromá pojišťovna na území bývalého Československa. Nabízí všechny běžné druhy pojištění pro občany, podnikatele i velké společnosti a neustále rozšiřují svoji nabídku služeb. Společnost spravuje více než 3,6 milionu pojistných smluv a předepsané pojistné přesáhlo v roce 2006 objem 27,4 mld. Kč. Světoznámá agentura Standard & Poor's udělila skupině Vienna Insurance Group rating A+ se stabilním výhledem. Podle hodnocení makléřů skončila Kooperativa za šest ročníků prestižní soutěže Pojišťovna roku čtyřikrát zlatá a dvakrát stříbrná. Společnost je zakládajícím členem asociace pojišťoven a dalších prestižních institucí a hlavním akcionářem a strategickým partnerem je jeden z největších evropských pojišťovacích koncernů Vienna Insurance Group. (15)

Pojišťovna Generali, a.s.

Generali Pojišťovna a.s. je komplexním pojišťovacím ústavem, pro který pracuje bezmála 3000 zaměstnanců a spolupracovníků v celé České republice. Svým zákazníkům nabízí v oblasti životního i neživotního pojištění rozsáhlý servis a bezplatné poradenství při volbě optimálního pojistného krytí. Klade důraz na vysokou kvalitu pojistných produktů a dokonalý a rychlý servis na všech úrovních činnosti.

Generali je hustotou sítě svých zastoupení dostupná zákazníkům na celém území České republiky. Široký pojistný program, zahrnující pojištění osob, majetku, odpovědnosti, motorových vozidel i průmyslových a podnikatelských rizik nabízí prostřednictvím vlastních spolupracovníků i řady renomovaných makléřských společností. Pobočka Assicurazioni Generali byla v Praze založena již v roce 1832. V roce 1920 zde působí pojišťovna Moldavia Generali a v roce 1939 se tato společnost sloučila s další pojišťovnou Sekuritas. Generali u nás úspěšně působila až do roku 1945, kdy došlo dekretem prezidenta republiky ke znárodnění soukromých pojišťoven. V roce 1993 se Generali vrátila zpět do České republiky jako jedna z nejsilnějších a nejspolehlivějších pojišťoven. Jako akciová společnost působí Generali od ledna 1995,

kdy došlo ke změně právního statutu. Organizační složka mezinárodního pojišťovacího koncernu Erste Allgemeine Versicherungs-AG se transformovala do Generali Pojišťovna a.s. Významným milníkem v novodobé historii společnosti bylo převzetí pojišťovny Zürich k 1. lednu 2003, které znamenalo především posílení pozice v oblasti pojištění motorových vozidel i dalších odvětví neživotního pojištění. (16)

Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

- Česká podnikatelská pojišťovna, a.s., (ČPP) působí na českém pojistném trhu od listopadu 1995.
- Základní kapitál společnosti činí 1 miliardu Kč.
- V oblasti povinného ručení patří mezi tři nejvýznamnější pojišťovny na českém trhu.
- Společnost je řádným členem České asociace pojišťoven, České kanceláře pojistitelů a dalších sdružení.
- Je zajištěna renomovanými světovými zajišťovnami.
- Spravuje téměř 800 tisíc smluv našich klientů a každý měsíc sjednáváme cca 25 tisíc nových pojistných smluv.
- Jediným akcionářem České podnikatelské pojišťovny, a.s., je Kooperativa pojišťovna a.s.. Wiener Städtische Allgemeine Versicherung AG je hlavním akcionářem Kooperativy pojišťovny, a.s..
- Koncern nově působí pod společnou značkou Vienna Insurance Group, který v současnosti zaujímá přední pozici na trzích v Rakousku, České republice, Rumunsku a na Slovensku.
- K dalším klíčovým trhům Vienna Insurance Group patří Polsko, Maďarsko, Chorvatsko, Srbsko a Černá Hora a Bulharsko.

ČPP působí na celém území České republiky jak prostřednictvím 10 oblastních ředitelství a sítě více než 60 poboček, tak i našich partnerů a externích spolupracovníků. Strategickými partnery České podnikatelské pojišťovny jsou Všeobecná zdravotní pojišťovna, Česká pošta, Hasičská vzájemná pojišťovna, MSBI a řada renomovaných makléřských společností. (17)

4.2 Pojistná nabídka pojišťoven

4.2.1 Pojistná nabídka České pojišťovny, a.s.

Pojištění odpovědnosti za škodu podnikatele a průmyslu

Pojištění odpovědnosti za škodu podnikatele a průmyslu se sjednává pro případ, kdy podnikatel způsobí v souvislosti se svou podnikatelskou činností třetí osobě škodu, kterou musí nahradit. Informovanost veřejnosti o možných nárocích v případě vzniku škody stále roste. Stejně tak stoupá i počet uplatňovaných nároků na odškodnění.

Pojištění odpovědnosti za škodu z výkonu podnikatelské činnosti již v základním rozsahu poskytuje velmi široké krytí. Bez nutnosti připojištění kryje škody na věci (vzniklé poškozením, zničením nebo pohřešováním) a na zdraví (např. úrazem nebo nemocí). Pokrývá škody:

- způsobené provozní činností
- způsobené vadným výrobkem
- vzniklé v souvislosti s poskytovanými službami (včetně nakažení salmonelou)
- vzniklé v souvislosti s vlastnictvím nemovitosti
- vzniklé na věcech zaměstnanců

Pojištění movitých a nemovitých věcí pro případ poškození živelnou událostí

Firemní majetek je pojištěn pro případ poškození nebo zničení: požárem, výbuchem, úderem blesku a nárazem nebo zřícením letadla.

Základní živelní pojištění lze rozšířit i o škody způsobené:

povodní, záplavou, vichřicí, krupobitím, sesuvem půdy, zřícením skal či zemin, lavinami, pádem stromů, stožárů a jiných předmětů, zemětřesením, tíhou sněhu a námrazy, vodou vytékající z vodovodních zařízení

Krádež a loupež

Pojištění lze sjednat pro všechny movité věci i cennosti (včetně peněz) pro případ odcizení krádeží vloupáním a loupeží.

Rozsah pojištění

Pojištění movitého majetku (věcí) se vztahuje zejména na:

- stroje, zařízení, inventář,
- zásoby,
- cennosti, peníze ve všech směnitelných měnách,
- cizí věci po právu užívané,
- cizí věci převzaté,
- náklady na opravu poškozených nebo zničených stavebních součástí,
- přepravované peníze a cennosti.

Havarijní pojištění

Havarijní pojištění slouží k ochraně vozidla před škodami způsobenými živly nebo vzniklými v důsledku havárie, odcizení či neoprávněného užití vozidla. Ačkoliv nejde o povinné pojištění, je rozumné havarijní pojištění uzavřít. Opravy aut jsou drahé a i v případě nezaviněné škody mohou znamenat nepříjemný zásah do rodinného rozpočtu. Havarijní pojištění je určeno všem vozidlům s platným technickým průkazem a českou registrační značkou (dříve SPZ), s výjimkou historických vozidel.

Volitelná pojištění:

- čelní sklo
- úraz dopravovaných osob
- zavazadla a věci osobní potřeby
- půjčovné během opravy vozidla.

Pojištění strojů a strojních zařízení

Pojistit je možné prakticky veškeré stroje a strojní zařízení proti poškození nebo zničení způsobeném:

- chybou konstrukce, vadou materiálu nebo výrobní vadou,
- přetlakem páry, plynu nebo kapaliny či pod tlakem,
- pádem nebo vniknutím cizího předmětu,
- zkratem či jiným působením elektrického proudu,
- selháním měřících, regulačních nebo zabezpečovacích zařízení
- nesprávnou obsluhou, nešikovností, nepozorností, nedbalostí. (18)

Tabulka 4-2: Pojistná nabídka České pojišťovny

Druh aktiva	Pojistná částka	Druh pojištění	Roční pojistné
Výrobní budova	3 400 000,-	Základní živelní	2 465,-
	500 000,-	Vichřice, krupobití	540,-
Vybavení	600 000,-	Živelní, krádež	2 530,-
Zásoby	1 500 000,-	Živelní, krádež	3 250,-
Výpočetní technika	650 000,-	Živelní, krádež	2 580,-
Volkswagen Golf	100 000 000,-	Povinné ručení	6 102,-
Renault Master	100 000 000,-	Povinné ručení	9 797,-
	210 000,-	Havarijní pojištění	15 398,-
		Pojištění čelního skla	500,-
Odpovědnost	6 000 000,-	Odpovědnost za škodu podnikatele	23 255,-
Celková pojistná nabídka			66 417,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Spoluúčast:

- nemovitost 15 000,-
- vybavení a zásoby 5 000,-
- Renault Master – havarijní pojištění 10 500,-
- odpovědnost 5 000,-

4.2.2 Pojistná nabídka ČSOB pojišťovny, a.s.

Pojištění odpovědnosti za škodu fyzických a právnických osob

Pojištění se vztahuje na škody, které způsobí pojištěný třetím osobám při své podnikatelské činnosti. Sjednává se pojištění odpovědnosti fyzických a právnických osob za škodu na zdraví nebo na životě, poškozením, zničením nebo pohřešováním věci, vzniklou jiné osobě v souvislosti s činností nebo vztahem pojištěného uvedeným v pojistné smlouvě.

Živelní pojištění

Pojištění se sjednává pro případ škod způsobených živelní události na nemovitostech, věcech movitých a zásobách.

Základní variantou jsou škody způsobené požárem, výbuchem, bleskem, pádem předmětů nebo letadel. Mezi rozšířené pojistné krytí patří škody způsobené záplavou, povodní, vichřicí, sesuvem půdy, zemětřesením a dále na poškození nárazem vozidla, kouřem, nadzvukovou vlnou a vodou z vodovodního zařízení.

Pojištění škod způsobených krádeží vloupáním nebo loupežným přepadením

Pojištění se vztahuje na odcizení věcí movitých, zásob a stavebních součástí budov. Pojištění se sjednává pro případ odcizení věci, pokud k odcizení došlo:

- krádeží vloupáním,
- loupežným přepadením.

Pojištění lze sjednat také pro případ úmyslného poškození cizí věci (vandalismus)

Havarijní pojištění

Vozidlo lze pojistit na klasické havarijní pojištění (včetně živelních rizik, vandalismu a střetu vozidel) nebo pouze pro případ živelních událostí.

Obsah havarijního pojištění:

- úhrada autorizovaných (značkových) servisů,
- úhrada nákladů na vyproštění, odtahení a opravu vozidla v případě „totální škody“ náklady na znovupořízení vozidla,
- asistenční služba ČSOB Pojišťovna assistance.

Možnosti připojištění:

- odcizení vozidla,

- úrazové pojištění cestujících,
- náhradní vozidlo,
- zavazadla,
- čelní sklo,
- nadstandardní asistenční služby.

Pojištění strojů

Pojištění se vztahuje na škody vzniklé na strojích a strojním zařízení.

Pojištění poskytuje tzv. allriskové krytí, zejména škod vzniklých z následujících příčin:

- selháním měřících nebo zabezpečovacích zařízení,
- nesprávnou obsluhou, nepozorností,
- mrazem,
- chybou konstrukce, vadou materiálu nebo výrobní vadou,
- přetlakem páry, plynu nebo kapaliny nebo podtlakem,
- nevyvážeností nebo odtržením odstředivou silou,
- pádem pojištěného předmětu,
- zkratem, přepětím nebo indukcí

Dále je možno pojištění rozšířit o krytí škod způsobených:

- požárem, výbuchem, úderem blesku, nárazem nebo zřícením pilotovaného letícího tělesa, jeho části nebo jeho nákladu,
- záplavou, povodní,
- vichřicí, krupobitím, sesouváním půdy, zřícením skal nebo zemin, lavinou, pádem stromů, stožárů a jiných předmětů, zemětřesením, kouřem nebo nadzvukovou vlnou,
- vodovodní škodou,
- odcizením,
- úmyslným poškozením věci,
- nárazem nebo střetem při pracovní činnosti věci,
- vniknutím předmětu. (19)

Tabulka 4-3: Pojistná nabídka ČSOB pojišťovny

Druh aktiva	Pojistná částka	Druh pojištění	Roční pojistné
Výrobní budova	3 400 000,-	Základní živelní	1 980,-
	500 000,-	Vichřice, krupobití	650,-
Vybavení	600 000,-	Živelní, krádež	2 750,-
Zásoby	1 500 000,-	Živelní, krádež	3 900,-
Výpočetní technika	650 000,-	Živelní, krádež	2 350,-
Volkswagen Golf	60 000 000,-	Povinné ručení	5 519,-
Renault Master	60 000 000,-	Povinné ručení	8 393,-
	200 000,-	Havarijní pojištění	13 895,-
		Pojištění čelního skla	450,-
Odpovědnost	6 000 000,-	Odpovědnost za škodu podnikatele	22 588,-
Celková pojistná nabídka			62 475,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Spoluúčast:

- nemovitost 5 000,-
- vybavení, zásoby a výpočetní technika 5 000,-
- Renault Master – havarijní pojištění + sklo 5 500,-
- odpovědnost 5 000,-

4.2.3 Pojistná nabídka pojišťovny Kooperativa, a.s.

Pojištění obecné odpovědnosti za škodu

Pojištění odpovědnosti za škodu zabezpečuje pojištěnému, aby za něho pojišťovna uhradila škodu způsobenou jinému v souvislosti s jeho podnikatelskou činností.

Předmětem pojištění je:

- odpovědnost za škodu na věci,
- odpovědnost za škodu na zdraví nebo životě,
- odpovědnost za následnou finanční škodu.

Živelní pojištění

Toto pojištění je určeno k ochraně movitých i nemovitých věcí. Jeho podstatou je pomáhat v případech, kdy dojde k poškození nebo zničení pojištěné věci v důsledku řádění živlů.

Předmětem tohoto pojištění jsou:

- movité věci - např. osobní věci, vybavení domácnosti, vybavení kanceláří, motorová a nemotorová vozidla, stroje a zařízení,
- nemovitosti - např. byty, domy, nebytové prostory, tovární haly.

Živelní pojištění poskytuje pojistnou ochranu pro případy poškození nebo zničení některým z následujících živelních rizik.

V základním rozsahu pojištění jsou obsažena tato živelní rizika:

- požár a jeho průvodní jevy,
- výbuch,
- úder blesku,
- náraz nebo zřícení letadla.

Volitelně lze sjednat jedno nebo více doplňkových pojištění, která obsahují tato rizika:

- povodeň nebo záplava,
- vichřice nebo krupobití,
- sesouvání půdy, zřícení skal, zemin, lavin nebo zemětřesení, pokud je pojištěna budova, také poškození tíhou sněhu nebo námrazy,
- škody způsobené nárazem dopravního prostředku, pádem stromů, stožárů a jiných předmětů,

- únik kapaliny z vodovodních a podobných zařízení u budov je v pojištění zahrnuto i riziko poškození nebo zničení potrubí a kotlů přetlakem nebo zamrznutím kapaliny v nich.

Pojištění je převážně nabízeno v komplexním rozsahu jako sdružené živelní pojištění, zahrnující všechna výše uvedená rizika.

Pojištění pro případ odcizení a vandalismu

Tento pojistný produkt je určen k ochraně movitých věcí - vybavení, vozidel, strojů apod. Jeho podstatou je pomáhat v případech, kdy dojde k poškození, zničení nebo odcizení pojištěné věci.

Předmětem tohoto pojistného produktu jsou:

- stavební součásti
- movité věci - např.: osobní věci, vybavení domácnosti, vybavení kanceláří, motorová vozidla, nemotorová vozidla, stroje a zařízení.

Tento produkt poskytuje pojistnou ochranu pro případy:

- odcizení (k němuž došlo krádeží, při které pachatel překonal překážky chránící věc před odcizením nebo loupeží),
- úmyslného poškození nebo zničení pojištěné věci (vandalismus).

Havarijní pojištění

Tento pojistný produkt je určen k ochraně všech běžných typů vozidel, která jsou ve vlastnictví nebo nájmu podnikatelů - fyzických nebo právnických osob. Jeho podstatou je pomáhat v případech poškození, zničení nebo odcizení vozidla.

Předmětem tohoto pojistného produktu jsou:

- motorová vozidla s přidělenou SPZ (registrační značkou) ve vlastnictví nebo v nájmu fyzických a právnických osob (osobní a užitkové automobily, autobusy, nákladní automobily, speciální automobily, tahače návěsů, traktory, motocykly),
- nemotorová (přípojná) vozidla s přidělenou SPZ (registrační značkou) ve vlastnictví nebo v nájmu fyzických a právnických osob (automobilové přívěsy a návěsy).

Tento produkt poskytuje pojistnou ochranu pro případy:

- poškození vozidla,
- zničení vozidla,
- odcizení vozidla.

K tomuto produktu lze sjednat následující dodatková a doplňková pojištění:

- pojištění nestandardní výbavy,
- pojištění zavazadel přepravovaných pojištěným vozidlem,
- úrazové pojištění osob dopravovaných pojištěným vozidlem,
- pojištění věcí přepravovaných pojištěným vozidlem,
- pojištění strojních rizik nákladních a speciálních automobilů a traktorů (stroje, jeřáby, vysokozdvížné plošiny apod.),
- pojištění čelního skla,
- pojištění nákladů na nájem náhradního vozidla.

Pojištění strojů

Tento pojistný produkt je určen k ochraně strojního zařízení a příslušenství. Jeho podstatou je pomáhat v případech, kdy dojde k poškození, zničení nebo odcizení pojištěné věci.

Předmětem tohoto pojistného produktu je:

- poškození nebo zničení stroje jakoukoli událostí.

Jde o případy, které byly způsobeny nahodilou událostí, a při kterých byla omezena nebo vyloučena funkčnost stroje a zařízení. Výjimku tvoří výluky uvedené ve všeobecných pojistných podmínkách nebo dohodnuté v pojistné smlouvě. (20)

Tabulka 4-4: Pojistná nabídka pojišťovny Kooperativa

Druh aktiva	Pojistná částka	Druh pojištění	Roční pojistné
Výrobní budova	3 400 000,-	Základní živelní	2 540,-
	500 000,-	Vichřice, krupobití	720,-
Vybavení	600 000,-	Živelní, krádež	2 890,-
Zásoby	1 500 000,-	Živelní, krádež	3 650,-
Výpočetní technika	650 000,-	Živelní, krádež	2 580,-
Volkswagen Golf	70 000 000,-	Povinné ručení	5 688,-
Renault Master	70 000 000,-	Povinné ručení	9 250,-
	190 000,-	Havarijní pojištění	14 759,-
		Pojištění čelního skla	520,-
Odpovědnost	6 000 000,-	Odpovědnost za škodu podnikatele	21 698,-
Celková pojistná nabídka			64 295,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Spoluúčast:

- nemovitost 10 000,-
- vybavení, zásoby a výpočetní technika 5 000,-
- Renault Master – havarijní pojištění + sklo 10 500,-
- odpovědnost 5 000,-

4.2.4 Pojistná nabídka pojišťovny Generali, a.s.

Pojištění odpovědnosti za škody z provozní činnosti

Pojištění odpovědnosti za škodu z provozní činnosti má pojištěný právo, aby za něj pojistitel uhradil škodu vzniklou jinému na životě, zdraví, poškozením či zničením věci, případně jinou majetkovou újmu z nich vyplývající, za kterou pojištěný podle právních předpisů odpovídá. Dále má pak pojištěný nárok na náhradu některých nákladů případného trestního či občanského soudního řízení, které bylo v souvislosti s pojistnou událostí zahájeno.

Pojistitel je povinen nahradit škodu způsobenou pojištěnými činnostmi, a to až do výše, za niž pojištěný odpovídá. Výše pojistného plnění z jedné pojistné události je však omezena výší limitu pojistného plnění sjednaného v pojistné smlouvě.

Pojištění živelních nebezpečí

Struktura pojistného produktu:

- flexa, tj. požár, přímý úder blesku, výbuch, kouř, pád letadla, náraz vozidla, aerodynamický třesk,
- voda z potrubí; v rámci pojistného nebezpečí voda z potrubí jsou pojištěny škody, ke kterým dojde vodou, která v rozporu se svým určením unikla ze systému zásobování vodou anebo škody, ke kterým dojde lomem trubek,
- přírodní nebezpečí, tj. vichřice, krupobití, tíha sněhu, pád stromu.

Pojištění kasko (havarijní)

Pojištění kasko slouží k ochraně vlastního motorového vozidla pro případ jeho poškození, zničení nebo odcizení.

Produktová nabídka:

- pojištění typu "allrisk", které zahrnuje všechna důležitá rizika, a to poškození nebo ztrátu motorového vozidla, jeho částí nebo standardní a doplňkové výbavy způsobené živelními událostmi, požárem nebo výbuchem, střetem, zaviněným jednáním cizí osoby nebo odcizením,
- havárie (včetně živelní události a vandalismu)
- odcizení (pro osobní a užitková vozidla do 3,5t ve stáří 3 - 11 let)
- minikasko (živelní škody, střet se zvěří, požár, výbuch, vandalismus)

Pojištění nebezpečí odcizení

Pojištění se vztahuje na odcizení movitých věcí a zásob. Pojištění se sjednává pro případ odcizení věci, pokud došlo:

- krádeži vloupáním,
- loupeží,
- vandalismem v souvislosti s krádeží vloupáním nebo loupeží. (21)

Tabulka 4-5: Pojistná nabídka pojišťovny Generali

Druh aktiva	Pojistná částka	Druh pojištění	Roční pojistné
Výrobní budova	3 400 000,-	Základní živelní	3 150,-
	500 000,-	Vichřice, krupobití	680,-
Vybavení	600 000,-	Živelní, krádež	2 680,-
Zásoby	1 500 000,-	Živelní, krádež	4 100,-
Výpočetní technika	650 000,-	Živelní, krádež	2 730,-
Volkswagen Golf	60 000 000,-	Povinné ručení	5 484,-
Renault Master	60 000 000,-	Povinné ručení	11 200,-
	220 000,-	Havarijní pojištění	14 880,-
	10 000,-	Pojištění čelního skla	1 000,-
Odpovědnost	6 000 000,-	Odpovědnost za škodu podnikatele	22 736,-
Celková pojistná nabídka			68 640,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Spoluúčast:

- nemovitost 10 000,-
- vybavení, zásoby a výpočetní technika 5 000,-
- Renault Master – havarijní pojištění + sklo 5 500,-
- odpovědnost 5 000,-

4.2.5 Pojistná nabídka České podnikatelské pojišťovny, a.s.

Pojištění obecné odpovědnosti za škodu

Předmětem pojištění je škoda způsobená třetí osobě porušením právní povinnosti nebo provozní činností pojištěného. Pojištění zahrnuje škody na věci a na zdraví připojistit lze např. finanční škody, škody na věcech převzatých a užívaných, škody na věcech zaměstnanců vzniklých při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s nimi apod.

Živelní pojištění

Základní živelní pojištění obsahuje:

- pojištění proti požáru, výbuchu, úderu blesku, pádu letadla nebo jeho části,
- další pojistná nebezpečí jako pojištění proti vichřici, krupobití, zřícení skal nebo zemin (nezaviněné), povodni, záplavě, sesuvu lavin, pádu stromů nebo stožárů, poškození tíhou sněhu nebo námrazy (je-li pojištěna budova), zemětřesení, aerodynamickému třesku, kouři a nárazu dopravního prostředku,
- pojištění "Sdružený živel" zahrnuje všechna pojistitelem provozovaná pojistná nebezpečí, předmětem pojištění mohou být věci nemovité i movité.

Havarijní pojištění

Pojišťovna nabízí tři programy havarijního pojištění

ALL RISK:

- kompletní pojištění pro vozidlo a jeho výbavu,
- pojištění pro případ poškození nebo zničení při havárii,
- pojištění pro případ živelní události,
- pojištění pro případ odcizení krádeží, vloupáním nebo loupežným přepadením,
- pojištění vozidla proti násilnému poškození nebo zničení jinou osobou.

HAVÁRIE + ŽIVELNÍ UDÁLOST:

- pojištění pro případ poškození nebo zničení při havárii,
- pojištění pro případ živelní události,
- levnější varianta.

ODCIZENÍ + ŽIVELNÍ UDÁLOST:

- pojištění vozidla a jeho výbavy pro případ odcizení krádeží, vloupáním nebo loupežným přepadením,
- pojištění pro případ poškození nebo zničení při živelní události,
- pojištění proti násilnému poškození nebo zničení jinou osobou.

Pojištění pro případ odcizení

Pojištění zahrnuje nebezpečí krádeže vloupáním, při kterém pachatel prokazatelně překonal překážky, chránící pojištěnou věc před odcizením. Pojištění lze sjednat i pro pojistné nebezpečí odcizení věci loupeží a úmyslné poškození nebo zničení věci (vandalismus). Předmětem pojištění mohou být všechny movité věci, které lze pojistit jak uložené v místě pojištění, tak i při přepravě poslem, stavební součásti i věci zaměstnanců, které se obvykle nosí do zaměstnání.

Pojištění strojů, strojních zařízení a elektroniky

Pojištění zahrnuje:

- pojištění strojů, jejich součástí, výbavy a příslušenství, jakož i strojních zařízení a elektroniky (elektronická zařízení, elektronické přístroje sdělovací, informační a lékařské techniky, počítače - i přenosné, zařízení na zpracování dat) zahrnuje náhlá poškození nebo zničení strojů nahodilou událostí, která omezuje nebo vylučuje jejich funkčnost (s výjimkou pevně stanovených výluk),
- pojistitel poskytuje plnění i za škody na věcech, které byly v důsledku odcizení nebo ztráty poškozeny. (22)

Tabulka 4-6: Pojistná nabídka České podnikatelské pojišťovny

Druh aktiva	Pojistná částka	Druh pojištění	Roční pojistné
Výrobní budova	3 400 000,-	Základní živelní	2 989,-
	500 000,-	Vichřice, krupobití	850,-
Vybavení	600 000,-	Živelní, krádež	2 450,-
Zásoby	1 500 000,-	Živelní, krádež	3 865,-
Výpočetní technika	650 000,-	Živelní, krádež	2 730,-
Volkswagen Golf	70 000 000,-	Povinné ručení	6 870,-
Renault Master	70 000 000,-	Povinné ručení	9 850,-
	200 000,-	Havarijní pojištění	14 852,-
	15 000,-	Pojištění čelního skla	1 200,-
Odpovědnost	6 000 000,-	Odpovědnost za škodu podnikatele	24 858,-
Celková pojistná nabídka			70 514,-

Zdroj: Vlastní zpracování

Spoluúčast:

- nemovitost 15 000,-
- vybavení, zásoby a výpočetní technika 5 000,-
- Renault Master – havarijní pojištění + sklo 10 500,-
- odpovědnost 5 000,-

4.3 Hodnocení nabídek pojišťoven pomocí fuzzy logiky

Hodnocení nabídek jednotlivých pojišťoven a následné doporučení nejvhodnější pojišťovny vyberu pomocí fuzzy logiky v programu Excel.

„**Fuzzy logika** je matematická disciplína, která byla vytvořena L. Zadehem, kde se určuje „jak moc“ prvek do množiny patří nebo ne. (Je definována od 0 po 1; 0 znamená úplné ne-členství a 1 úplné členství). Fuzzy logika tedy měří jistotu nebo nejistotu příslušnosti prvku k množině. Pomocí fuzzy logiky lze najít řešení pro daný případ z pravidel, která byla definována pro podobné případy. Metoda, užívající nezřetelných množin (fuzzy), patří mezi metody, které se používají v oblasti řízení firem. Tvorba systému s fuzzy logikou obsahuje tři základní kroky: fuzzyfikaci, fuzzy inferenci a defuzzyfikaci.“ (5, str. 5)

Pro výběr nejvhodnější pojišťovny je třeba stanovit kritéria, které je třeba brát v úvahu a poté stanovit váhu každého kritéria. Zvolené kritéria a váhy každého kritéria jsou stanoveny na základě šetření v podniku.

Výsledek šetření ve firmě Pharmat:

Kritérium č. 1: Výběr 5 pojišťoven se kterými přichází v úvahu spolupráce

Pojišťovna	Zvolená váha
Česká pojišťovna	100
Kooperativa	75
ČSOB	50
Generali	50
Česká podnikatelská	50
Hasičská vzájemná	25

Pro firmu Pharmat je nepřijatelnějším pojistným partnerem Česká pojišťovna u které vedení firmy zvolilo váhu 100. Druhým nepřijatelnějším partnerem je pojišťovna Kooperativa s váhou 75. U ostatních pojišťoven zvolilo vedení váhu 50. V výpočtu bude zahrnuta i současná pojistná ochrana od Hasičské vzájemné pojišťovny, která je

současným pojistným partnerem firmy dostala váhu 25 jelikož vedení není s touto pojišťovnou delší dobu spokojeno.

Kritérium č.2: Přijatelná výše pojistného pro firmu

Pojistné v tis. Kč	Zvolená váha
60 >	25
60-65	100
65-70	75
70-75	50
75-80	0
80-85	0

Hodnota pojistného znamená jaká je cena za pojištění, kterou musí pojištěný zaplatit jako protihodnotu zato, že pojišťovna kryje riziko společnosti. Je to cena pojištění, kterou musí pojištěný zaplatit aby bylo pojištění platné a je uvedena v pojistné smlouvě. Pro firmu je nejpříjemnější výše pojistného ve výši 60-65 000 Kč ročně. Pojistné menší než 60 000 podle vedení firmy nedostatečně pokryje pojistnou ochranu společnosti. Roční pojistné ve výši 75 000 a více je pro firmu nepřijatelné, proto je váha 0.

Kritérium č.3: Předepsané pojistné v mld. Kč

Předepsané pojistné v mld. Kč	Zvolená váha
0-5	25
5-10	25
10-15	50
15-20	75
20 a více	100

Pro firmu je důležitým kritériem předepsané pojistné u jednotlivých pojišťoven. Předepsané pojistné znamená jaký je vliv a postavení pojišťovny na pojistném trhu. Je také důležitým ukazatelem výsledků činnosti pojišťovny. Při výpočtu se počítá

s předepsaným pojistným za rok 2006. Největší váha je přikládána předepsanému pojistnému ve výši 20 miliard a více.

Kritérium č.4: Finanční síla pojišťovny

Základní kapitál v mld. Kč	Zvolená váha
1 >	25
1-2	75
2 <	100

Finanční síla pojišťovny ukazuje výši základního kapitálu pojišťovny zjištěných z jednotlivých výročních zpráv pojišťoven.. Firma přikládá největší váhu pojišťovně se základním kapitálem větším než 2 miliardy korun.

Kritérium č.4: Dostupnost poskytovaných služeb

Dostupnost služeb	Zvolená váha
Výborná	100
Velmi dobrá	75
Dobrá	50
Dostatečná	25
Nedostatečná	0

Toto kritérium ukazuje jak jsou dostupné pobočky pojišťovny. Dostupnost poboček pojišťovny je důležitá v případě potřeby osobního kontaktu klienta s pojišťovnou. Při tomto kritériu firma logicky nejvýše hodnotí výbornou dostupnost služeb.

Kritérium č.5: Úplnost nabídky

Pojistná nabídka	Zvolená váha
Úplná	100
Téměř úplná	75
Částečně vyhovující	50
Nevyhovující	0

Pro firmu je velmi důležitá úplnost pojistné nabídky proto nejvyšší váha je stanovena u úplné pojistné nabídky.

Kritérium č.6: Rychlost likvidace

Rychlost likvidace	Zvolená váha
Výborná	100
Dobrá	75
Nevyhovující	0

Rychlost likvidace znamená jaká je doba mezi pojistnou událostí a zaplacením pojistné částky. V současnosti je na trhu velké množství pojišťoven a pro firmu je toto kritérium velmi důležité.

Postup výpočtu:

Vypracoval jsem systém na základě fuzzy logiky, který umožňuje rozhodnutí při výběru nejvhodnější pojišťovny. Mezi pojišťovny jsem již na základě šetření vybral Českou pojišťovnu, ČSOB pojišťovnu, Kooperativu, Generali a Českou podnikatelskou pojišťovnu. Ve výpočtu je zahrnuta i současná pojistná nabídka od Hasičské vzájemné pojišťovny.

1. Vytvoření vstupní stavové matice

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
	Druh poj.	Pojišťovna	Výše pojistného v tis.	Předepsané pojistné v mld.	Finanční síla v mld.	Dostupnost služeb	Úplnost nabídky	Rychlost likvidace
1	neživotní	Česká Pojišťovna	60 >	0-5	1 >	výborná	úplná	výborná
2	životní	ČSOB Pojišťovna	60 -65	5-10	1-2	velmi dobrá	téměř úplná	dobrá
3		Kooperativa	65 -70	10-15	2<	dobrá	částečně vyhovující	nevyhovující
4		Generali	70 -75	15-20		dostatečná	nevyhovující	
5		Česká pod.	75 -80	20 a více		nedostatečná		
6		Hasičská vzáj.	80 - 85					

2. Vytvoření transformační matice

Tato matice vyjadřuje význam jednotlivých parametrů ze vstupní stavové matice. Každé kritérium má svoji zvolenou váhu, která udává jak důležité je určité kritérium.

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1	100	100	25	25	25	100	100	100
2	0	50	100	25	75	75	75	75
3	0	75	75	50	100	50	25	0
4	0	50	50	75	0	25	0	0
5	0	50	0	100	0	0	0	0
6	0	25	0	0	0	0	0	0
	100	100	100	100	100	100	100	100

3. Stavové matice

Pro konkrétní pojišťovnu dostávám vždy jednu stavovou matici, jejichž hodnoty odpovídají parametrům uvažované pojišťovny. V tabulkách použiji symboly Ano, Ne, protože lépe odpovídají realitě. Při výpočtu však bylo nutné tyto hodnoty převést na čísla 1(ano) a 0(ne).

Česká pojišťovna

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1	A	A	N	N	N	A	A	N
2	N	N	N	N	N	N	N	A
3		N	A	N	A	N	N	N
4		N	N	N		N	N	
5		N	N	A		N		
6		N	N					

ČSOB pojišťovna

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1	A	N	N	A	N	N	A	N
2	N	A	A	N	A	A	N	A
3		N	N	N	N	N	N	N
4		N	N	N		N	N	
5		N	N	N		N		
6		N	N					

Kooperativa pojišťovna

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1	A	N	N	N	N	A	A	A
2	N	N	A	N	N	N	N	N
3		A	N	N	A	N	N	N
4		N	N	N		N	N	
5		N	N	A		N	N	
6		N	N					

Generali pojišťovna

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1	A	N	N	A	N	N	A	N
2	N	N	N	N	A	N	N	A
3		N	A	N	N	A	N	N
4		A	N	N			N	
5		N	N	N				
6		N	N					

Česká podnikatelská pojišťovna

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1	A	N	N	A	A	N	A	N
2	N	N	N	N	N	N	N	A
3		N	N	N	N	A	N	N
4		N	A	N		N	N	
5		A	N	N		N	N	
6		N	N					

Hasičská vzájemná pojišťovna (Současný stav)

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.
1	A	N	A	A	A	N	N	N
2	N	N	N	N	N	N	N	A
3		N	N	N	N	N	N	N
4		N	N	N		A	A	
5		N	N	N		N	N	
6		A	N					

4. Skalární součin

Skalární součin je v programu Excel definovaný jako součet násobků jednotlivých položek uvedených polí. Pro každou konkrétní situaci dostávám konkrétní hodnotu, která je skalárním součinem transformační a stavové matice.

Tabulka 4-7: Skalární součin

Česká poj.	ČSOB	Kooperativa	Generali	ČPP	Has.(Souč.)
93,75	75	96,875	68,75	59,375	37,5
Uvažovat o pojištění	Uvažovat o pojištění	Pojistit	Zajímat se	Zajímat se	Nezajímat se

Zdroj: Vlastní zpracování

5. Retransformační (Výstupní) matice

Retransformační matice převede na základě bodového ohodnocení číselný údaj na lingvistickou hodnotu.

Tabulka 4-8: Retransformační (Výstupní) matice

	Body	Pojišťovna
1	0-50	Nezajímat se
2	51-70	Zajímat se
3	71-94	Uvažovat o pojištění
4	95-100	Pojistit

Zdroj: Vlastní zpracování

6. Vyhodnocení výpočtu

V této tabulce jsou uvedeny výstupy fuzzy logiky v pořadí jak se jednotlivé pojišťovny umístily.

Tabulka 4-9: Výstupy fuzzy logiky

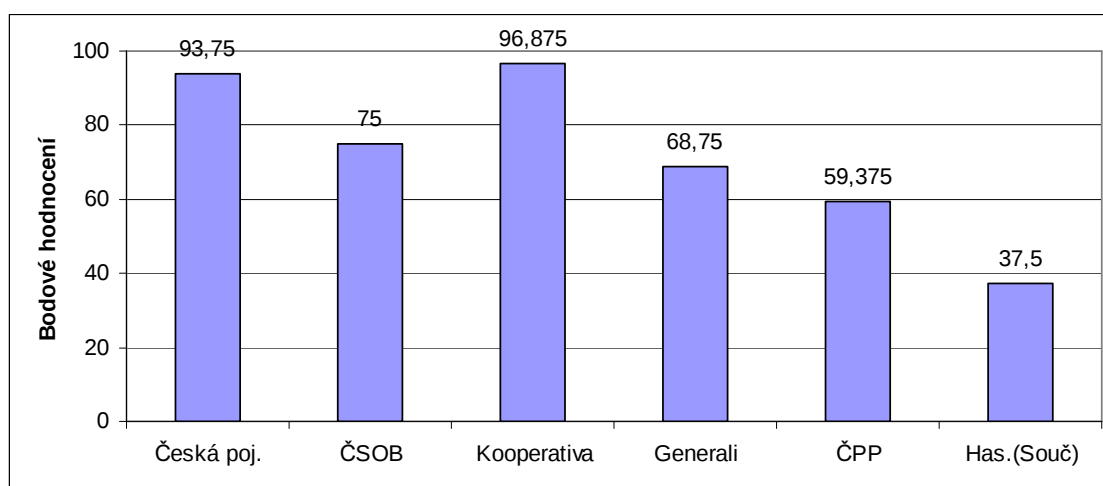
1	2	3	4	5	6
Kooperativa	Česká pojišťovna	ČSOB pojišťovna	Generali pojišťovna	Česká podnikatelská pojišťovna	Hasičská (Současný stav)
96,875	93,75	75	68,75	59,375	37,5
Pojistit	Uvažovat o pojištění	Uvažovat o pojištění	Uvažovat o pojištění	Zajímat se	Nezájímat se

Zdroj: Vlastní zpracování

5 DOPORUČENÉ KOMPLEXNÍ POJIŠTĚNÍ

V předchozí kapitole jsem vyhodnotil pomocí fuzzy logiky pojistnou nabídku pěti komerčních pojišťoven, a to České pojišťovny, ČSOB pojišťovny, Kooperativa pojišťovny, Generali pojišťovny a České podnikatelské pojišťovny. K těmto pěti nabídkám jsem poté přiřadil také současnou pojistnou ochranu společnosti, kterou má společnost uzavřenou s Hasičskou vzájemnou pojišťovnou a Českou podnikatelskou pojišťovnou. Následující graf ukazuje jak se jednotlivé pojistné nabídky umístily.

Graf 5-1: Hodnocení pojistné nabídky jednotlivých pojišťoven

Zdroj: Vlastní zpracování

Na základě zvolených kritérií získala nejlepší hodnocení pojišťovna Kooperativa, a.s. Tato pojišťovna se umístila nejlépe ze všech posuzovaných pojistných nabídek. Proto doporučuji spolupráci a uzavření smluv u pojišťovny Kooperativa, a.s. Toto doporučení bude předloženo vedení společnosti a ta se po vlastním uvážení rozhodne zda přenesse svá podnikatelská rizika na doporučenou pojišťovnu.

Pokud společnost využije předloženou nabídku pojistné ochrany od pojišťovny Kooperativa při zachování současné nabídky, zaplatí společnost Pharmat, s.r.o. za ochranu proti podnikatelským rizikům cca 64 000,- Kč, což je téměř o 16 000,- Kč více než při současné pojistné ochraně. Současná pojistná ochrana ovšem nechrání před

tolika riziky jako nabízená pojistná nabídka. Podle dostupných informací o finančním stavu společnosti tato částka společnost nijak neohrozí a naopak ji více ochrání před možnými riziky podnikatelské činnosti.

Společnosti Pharmat, a.s. doporučuji tyto druhy pojistných produktů:

- pojištění obecné odpovědnosti za škodu – toto pojištění zabezpečuje pojištěnému, aby za něho pojišťovna uhradila škodu způsobenou jinému v souvislosti s jeho podnikatelskou činností,
- živelní pojištění – toto pojištění poskytuje pojistnou ochranu pro případy poškození nebo zničení některým z rizik jako požár, výbuch, úder blesku, vichřice atd. toto pojištění doporučuji:
 - u nemovitosti,
 - u movitých věcí (vybavení, zásoby, výpočetní technika),
- pojištění krádeže a vandalismu – tento pojistný produkt je určen k ochraně movitých věcí - vybavení, vozidel, strojů apod. Jeho podstatou je pomáhat v případech, kdy dojde k poškození, zničení nebo odcizení pojištěné věci,
- havarijní pojištění - tento pojistný produkt je určen k ochraně všech běžných typů vozidel, která jsou ve vlastnictví nebo nájmu podnikatelů. Základem je ochrana pro případy poškození vozidla, zničení vozidla a odcizení vozidla,
- pojištění strojů a zařízení - tento pojistný produkt je určen k ochraně strojního zařízení a příslušenství.

ZÁVĚR

Ve své diplomové práci jsem řešil problematiku komplexního pojištění podnikatelského subjektu. Jako konkrétní podnikatelský subjekt jsem si vybral společnost Pharmat, s.r.o., která se zabývá výrobou, balením, prodejem a distribucí vitamínů, minerálů, bylinných přípravků a potravinových doplňků všeobecně. Ve firmě jsem byl seznámen s provozem firmy, byly mi poskytnuty potřebné materiály jako například náhled do pojistných smluv, podklady pro identifikaci aktiv společnosti atd.

Ve své práci jsem nejdříve vybral z dostupné literatury nejdůležitější teoretické poznatky k tématu. Dalším krokem byla analýza rizik vybraného podnikatelského subjektu co znamená stanovení rizik a jejich závažnosti. Analýza rizik zahrnovala identifikaci aktiv společnosti, stanovení hodnoty aktiv, identifikaci hrozeb a stanovení závažnosti hrozeb a míry zranitelnosti. V následujícím kroku jsem analyzoval současný stav pojistné ochrany společnosti. Tento krok jsem provedl na základě poskytnutých materiálů od firmy. Poté jsem s vedením firmy vybral pět pojišťoven u kterých jsem se rozhodl zjistit podrobněji jejich pojistnou nabídku. Tuto nabídku jsem konzultoval se zaměstnanci jednotlivých pojišťoven a poté jsem vytvořil pět pojistných nabídek. Následně jsem provedl hodnocení pojišťoven pomocí zvolených kritérií a následným vyhodnocením pomocí fuzzy logiky. Jako nejvhodnější pojišťovnu pro vybraný podnikatelský subjekt jsem určil pojišťovnu Kooperativa, a.s. Pro společnost je spolupráce s jednou pojišťovnou velmi výhodná. Pokud se společnost rozhodne pro spolupráci s jednou pojišťovnou může získat různé bonusy a další výhody.

Pojištění patří zřejmě mezi nejstarší formy přenosu rizika. Hlavní princip pojištění z hlediska teorie rizik je směna rizika velké ztráty (škody) za jistotu malé ztráty (pojistné). Negativní důsledky rizika se přenesou na pojišťovací společnost, která pokryje škody částečně nebo zcela. V oblasti pojištění fyzických osob převládá pojištění proti ztrátám na zdraví, životě, výdělku a důchodu. V oblasti podnikatelské převažuje pojištění majetkové. Pojištěný subjekt platí pojišťovně pojistné, přičemž nákup pojišťovací služby spočívá v rozložení rizika na větší počet pojištěných subjektů.

Výhodou pojištění je bezpochybně snížení objemu vázaného kapitálu, který lze výhodněji investovat. Ovšem pojištění má i své nevýhody jako například nutné úhrady pojistného a někdy také nepřiliš férový přístup pojišťoven, které se snaží, aby uzavřené pojistné smlouvy byly výhodné především pro pojišťovnu.

Podnikatelské subjekty působí v prostředí, kde často dochází jak k neočekávaným tak i očekávaným událostem. Je důležité těmto událostem, které mohou ohrozit podnikatelský subjekt předcházet, resp. minimalizovat jejich negativní dopad a nějakým způsobem na ně následně do budoucna reagovat. Jedním ze způsobů ochrany podnikatelského subjektu před nepředvídatelnými riziky je pojištění. Pro podnikatele a podnikatelské subjekty je pojištění velmi důležité až ekonomicky nutné. Podcenění pojištění může způsobit nesmírné škody, které mohou vést až ke krachu firmy. Pokud ovšem podnikatelský subjekt zvolí správný přístup k pojištění pomůže tak k optimalizaci nákladů na minimalizaci na existující a potenciálního rizika.

Pojištění jako jeden z nástrojů řízení podniku je velmi důležité a potřebné. Každý podnikatel by měl mít zájem aby minimalizoval rizika škod ve své podnikatelské činnosti. Pečlivým odhadem pojišťovaných rizik, výběrem pojištění a pojistného produktu jakož i získáním dalších vhodných pojišťovacích služeb si majitelé a řídící pracovníci podnikatelských subjektů zabezpečují dlouhodobou prosperitu a stabilitu.

Pro vybraný podnikatelský subjekt jsem na základě metody fuzzy logiky vybral nejvhodnějšího pojišťovacího partnera. Vedením společnosti byla tato analýza přijata a bude zapracována do firemní strategie.

SEZNAM LITERATURY

- (1) ČÁPKOVÁ, D. *Jak pojistit firmu*. Brno: Computer Press, 2001. 90 s. ISBN 80-7226-337-4
- (2) ČEJKOVÁ, V. *Pojištění pro podnikatele*. Břeclav: Moraviapress, 1998. 212 s. ISBN 80-86181-14-8
- (3) ČEJKOVÁ, V., MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojišťovnictví*. 1. vyd. Brno: VUT v Brně, 2003. 133 s. ISBN 80-214-2404-4
- (4) DAŇHEL, J., aj. *Pojistná teorie*. Praha: Professional Publishing, 2005. 334 s. ISBN 80-86419-84-3
- (5) DOSTÁL, P. *Pokročilé metody analýz a modelování*. Brno: VUT v Brně, 2006. 63 s. ISBN 80-214-3324-8
- (6) DUCHÁČKOVÁ, E. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Praha: Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-96119-92-0
- (7) FOTR, J. *Jak hodnotit a snižovat podnikatelské riziko*. 1. vyd. Praha: Management Press, 1992. 105 s. ISBN 80-85603-06-9
- (8) JANATA, J. *Pojištění a management majetkových podnikatelských rizik*. Praha: Professional Publishing, 2004. 87 s. ISBN 80-86419-64-9
- (9) MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojišťovnictví*. 1. vyd. Brno: VUT v Brně, 2006. 123 s. ISBN 80-214-3257-8
- (10) MARTINOVIČOVÁ, D. *Pojištění podnikatelských subjektů*. Ostrava: Key Publishing, 2007. 236 s. ISBN 978-80-87071-08-3
- (11) SMEJKAL, V., RAIS, K. *Řízení rizik ve firmách a jiných organizacích*. Praha: Grada Publishing, 2006. 300 s. ISBN 80-247-1667-4
- (12) ŠKOPOVÁ, V. K novému zákonu o pojistné smlouvě. *Pojistný obzor*, 2004, roč. 81, č. 4, s. 4. ISSN 0032-2393
- (13) Profil společnosti. ČR, 2007.
<http://www.cpoj.cz/default.aspx?section=33>
- (14) Historie společnosti. ČR, 2007.
<http://www.csobpoj.cz/spolecnost/historie.htm>
- (15) O společnosti. ČR, 2007.
<http://www.koop.cz/cs/o-firme/o-spolecnosti/index.shtml>

- (16) Generali v České republice. ČR, 2007.
<http://www.generali.cz/domino/portal/genred.nsf>
- (17) Profil společnosti. ČR, 2007.
http://www.cpp.cz/profil_zaklinfo.asp
- (18) <http://www.cpoj.cz>
- (19) <http://www.csobpoj.cz>
- (20) <http://www.koop.cz>
- (21) <http://www.generali.cz>
- (22) <http://www.cpp.cz>

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Stručné vysvětlení základních pojmů z oblasti pojišťovnictví

Příloha č. 2: Komerční pojišťovny se sídlem v ČR

Příloha č. 1: Stručné vysvětlení základních pojmů z oblasti pojišťovnictví

Agent

Zástupce pojišťovny, jehož úkolem je nabízet a sjednávat pojištění, získávat tedy zákazníky v místě jejich bydliště, pracoviště apod. pro konkrétní pojišťovnu. Tímto pojmem se obvykle označuje zástupce pojišťovny vykonávající nábor pojištění, který není zaměstnancem pojišťovny.

All risk pojištění

Druh pojištění zaměřený na pojištění všech rizik, které pojištěný má, případně ty, jež při vykonávání dané činnosti ohrožují jeho, jeho majetek a jiné zájmy. Jedná se o náročné pojištění vyžadující dokonalé posouzení rizikovosti zákazníka.

Asistence

Jde o pomoc, kterou poskytuje pojišťovna osobám pojištěným v zahraničních pojišťovnách na základě dohod mezi těmito pojišťovnami. Dohody určují jaký je rozsah poskytované pomoci, kterou je partnerská pojišťovna ochotna uhradit.

Asociace pojišťoven

Jedná se o dobrovolné sdružení pojišťoven, které zastupuje zájmy členských pojišťoven při jednání s orgány státní správy, zahraničními partnery koordinuje a také metodicky pomáhá při řešení společných odborných problémů.

Bonus

Bonus nebo také sleva označuje v praxi poskytnutí dobropisu zákazníkovi za splnění stanovených nebo dohodnutých podmínek. V pojištění jde o slevu na pojistném nebo dohodnutých podmínek. V pojištění jde o slevu na pojistném za příznivý škodový průběh.

Česká kancelář pojistitelů (ČKP)

ČKP vznikla na základě zákona o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem vozidla. Hlavním úkolem je zabezpečení splnění závazků za škody, které způsobili řidiči České republiky v zahraničí a naopak projednávat případy, které

vznikly na našem území cizími státními vozidly. Jejimi členy jsou povinně všechny komerční pojišťovny, které poskytují toto pojištění.

Dozor v pojišťovnictví

Regulaci v pojišťovnictví vykonává zpravidla orgán státní zprávy, který kontroluje dodržování zákona o pojišťovnictví. Ve vyspělých ekonomikách vykonává funkci dohledu v pojišťovnictví nejčastěji ministerstvo financí, nebo samostatný úřad, který podléhá vládě či parlamentu. Dohled v pojišťovnictví v České republice převzala 1.4.2006 od úřadu státního dozoru v pojišťovnictví Česká národní banka.

Garanční fond

Fond, který je vytvořený na specifické účely jako rezerva. V komerčních pojišťovnách se vytváří zejména jako rezerva na smluvní povinné pojištění odpovědnosti za škodu, jimiž se zaobírá více pojišťoven.

Kasko (havarijní pojištění)

Pojištění dopravního prostředku pro případ jeho poškození nebo zničení.

Komerční pojišťovna

Pojišťovna, která se zabývá pojišťovací činností, poskytuje služby a snaží se vytvořit zisk.

Likvidace pojistné události

Činnost, kterou se zabezpečuje vyřízení pojistné události. Tzn. veškeré administrativní kroky, které jsou s likvidací spojené.

Malus

Jde o opak bonusu, tzn. jedná se o přírážku ke stanovenému pojistnému, pokud nejsou splněny stanovené podmínky průběhu pojištění nebo je realizace horší než smluvené (kalkulované) riziko.

Nezávislý zprostředkovatel

Samostatná právnická nebo fyzická osoba, která se zabývá zprostředkováním pojištění, případně pojištění sjednává na svoje konto a nabízí ho pojišťovnám.

Podpojištění

Pojistné krytí, které neodpovídá pojištěnému riziku. Základ pro stanovení a výpočet výšky pojistného byl nižší, jak je objektivní ocenění rizika.

Pojistitel

Specializovaná společnost, která se zabývá pojišťovací činností dle zákona o pojišťovnictví. Jedná se o právní subjekt, který sjednává pojištění, spravuje ho a za pojišťovací činnost zodpovídá uzavřenou pojistnou smlouvou.

Pojistná částka

Maximální možné plnění pojišťovny, které je dohodnuté v pojistné smlouvě nebo určené právním předpisem.

Pojistná doba

Doba, na kterou je uzavřena pojistná smlouva. Tato doba trvá od data vzniku pojištění do data jeho zániku. Může se také dělit na pojistná období, která jsou rozhodná pro placení pojistného a také pro případnou výpověď smlouvy.

Pojistná smlouva

Jedná se o písemnou dohodu mezi pojistníkem a pojistitelem, kterou se obě strany zavazují plnit podmínky pojištění. Smlouva je vyhotovena písemnou formou dle platných právních předpisů. Vymezuje konkrétní pojistné podmínky i podmínky na realizaci konkrétního pojistného rizika, dohodnuté podmínky jsou závazné pro pojišťovnu i pojištěného.

Pojistná událost

Událost, kterou byl postižen pojištěný předmět, zájem nebo osoba. Na základě uzavřené pojistné smlouvy nebo na základě právních předpisů poskytuje pojišťovna pojistné plnění.

Pojistné plnění

Peněžní nebo naturální plnění smlouvy pojišťovny při vzniku pojistné události, na základě pojistné smlouvy. Jedná se o vypočítanou a poskytnutou hodnotou ztráty způsobené poškozením nebo o dohodnutou sumu, takové pojistné plnění je pojišťovna

povinna poskytnout pojištěnému pokud dojde k pojistné události, která splňuje dohodnuté podmínky v pojistné smlouvě nebo podmínky zákona.

Pojistitel

Právnícká osoba, která má za předmět podnikání pojišťovací činnost na základě povolení od České národní banky.

Pojistník

Právnícká nebo fyzická osoba, která uzavřela s pojišťovnou pojistnou smlouvu. Tato osoba je povinná platit pojistné a má práva stanovená v pojistné smlouvě. Pokud v této smlouvě pojistí vlastní riziko, potom vystupuje současně jako pojištěný.

Pojištěný (pojištěnec)

Osoba, které vzniká na základě uzavřené smlouvy právo na pojistné plnění bez ohledu na to, zda pojištění dohodla sama nebo osoba jiná.

Samopojištění

Druh krytí neočekávaných ztrát. V tomto případě vytváří subjekt vlastní zdroje, případně použije úvěr.

Soupojištění

Rozložení rizika mezi dva a více pojistitelů formou dohody o soupojištění, přičemž každý pojistitel na sebe přebírá a zodpovídá za adekvátní část rizika. Jeden ze soupojistitelů vystupuje jako pojistitel.

Spoluúčast

Dohodnutá hodnota, kterou se pojištěný podílí na každé ztrátě kryté pojištěním. Tato hodnota je uvedena v pojistné smlouvě.

Všeobecné pojistné podmínky

Obecné podmínky pro jednotlivá pojistná odvětví. Určují způsoby uzavření smlouvy, počátek a konec pojištění, předmět pojištění atd.

Příloha č. 2: Komerční pojišťovny se sídlem v ČR

Druh	Název pojišťovny	Adresa
Ž	Aegon pojišťovna, a.s.	Na Pankráci 26, 140 00 Praha 4
N	AIG CZECH REPUBLIC pojišťovna, a.s	V Celnici 1031/4, 110 00 Praha 1
U	Allianz pojišťovna, a.s.	Ke Štvanici 656/3, 186 00 Praha 8
Ž	Aviva životní pojišťovna, a.s.	Londýnská 41, 120 21 Praha 2
U	AXA životní pojišťovna, a.s	Lazarská 13/8, 120 00 Praha 2
N	Cestovní pojišťovna ADRIA Way družstvo	Mírové náměstí 3d/519, 703 00 Ostrava
U	Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	Budějovická 5/64, 140 00 Praha 4
U	Česká pojišťovna a.s.	Na Pankráci 121, 140 21 Praha 4
N	Česká pojišťovna ZDRAVÍ a.s.	Litevská 1174/8, 100 00 Praha 10
U	ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	Masarykovo náměstí 1458, 532 18 Pardubice
N	D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a.s.	Benešovská 40, 101 00 Praha 10
N	DIRECT Pojišťovna, a.s.	Jankovcova 1566/2b, 170 00 Praha 7
N	Euler Hermes Čescob, úvěrová pojišťovna, a.s	Molákova 576/11, 186 00 Praha 8
N	Evropská Cestovní Pojišťovna, a.s.	Křižíkova 36a, 186 00 Praha 8
N	Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.	Vodičkova 34/701, P.O.BOX 6, 111 21 Praha 1
U	Generali Pojišťovna a.s.	Bělehradská 132, 120 84 Praha 2
U	HALALI, všeobecná pojišťovna, a.s.	Jungmannova 32/25, 117 18 Praha
U	Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	Římská 45, 120 00 Praha 2
N	ING pojišťovna, a.s.	Nádražní 344/25, 150 00 Praha 5
U	Komerční pojišťovna, a.s.	Karolinská 1/650, 186 00 Praha 8
N	Komerční úvěrová pojišťovna EGAP, a.s.	Vodičkova 34/701, 111 21 Praha 1
U	Kooperativa, pojišťovna, a.s.	Templová 747, 110 01 Praha 1
U	MAXIMA pojišťovna, a.s.	Na dlouhém lánu 508/41, 160 00 Praha 6
U	POJIŠTOVNA CARDIF PRO VITA, a.s.	Na Rybníčku 5/1329, 120 00 Praha 2
U	Pojišťovna České spořitelny, a.s.	náměstí Republiky 115, 530 02 Pardubice
N	Pojišťovna Slavia a.s.	Revoluční 1/655, 110 00, Praha 1

N	Pojišťovna VZP, a.s.	Jankovcova 1566/2b, Praha 7 - Holešovice, PSČ 170 04
U	PRVNÍ AMERICKO - ČESKÁ POJIŠŤOVNA, a.s.	V Celnici 1028/10, 117 21 Praha 1
N	Servisní pojišťovna a.s.	tř. T. Bati 627, 763 02 Zlín
N	Triglav pojišťovna, a.s.	Novobranská 1, 602 00 Brno
U	UNIQA pojišťovna, a.s.	Bělohorská 19, 160 12 Praha 6
U	VICTORIA VOLKSBANKEN pojišťovna, a.s.	Francouzská 28, 120 00 Praha 2
N	Vitalitas pojišťovna, a.s.	Roškotova 1225/1, 140 00 Praha 4
Ž	Wüstenrot, životní pojišťovna, a.s.	nám. Kinských 602/2, 150 00 Praha 5

Vysvětlivky:

N – neživotní

Ž – životní

U – univerzální

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, stav k 10.12.2007